

CURTEA DE CONTURI A REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂREA nr.71

din 29 noiembrie 2019

cu privire la Raportul auditului conformității procesului de vânzare-cumpărare a acțiunilor statului deținute în S.A. „Tutun-CTC”

Curtea de Conturi, în prezența secretarului de stat al Ministerului Finanțelor dl Dorel Noroc, secretarului de stat al Ministerului Economiei și Infrastructurii dna Iuliana Drăgălin, șefului Serviciului administrare a patrimoniului de stat și fondului funciar al Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului dna Mariana Știrbu, șefului Secției juridice a Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului dl Vasili Dogotari, directorului adjunct al Agenției Proprietății Publice dl Vadim Dermenji, șefului Direcției proiecte investiționale a Agenției Proprietății Publice dna Alina Boțoc, șefului Direcției contencios și control al legalității a Agenției Proprietății Publice dl Sergiu Chicu, directorului S.A. „Tutun-CTC” dl Gheorghe Nafornița, managerului financiar adjunct al Î.C.S. „Le Bridge Corporation Limited” S.R.L. dna Ludmila Buga, precum și a altor persoane cu funcții de răspundere, călăuzindu-se de prevederile art.3 alin.(1), art.5 alin.(1) lit. a) și art.31 alin.(1) lit. b) din Legea privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi a Republicii Moldova nr.260 din 07.12.2017¹, a examinat Raportul auditului conformității procesului de vânzare-cumpărare a acțiunilor statului deținute în S.A. „Tutun-CTC”.

Misiunea de audit public extern s-a realizat conform Programului activității de audit a Curții de Conturi pe anul 2019 (cu modificările și completările ulterioare)² și Hotărârii Parlamentului nr.83 din 19.07.2019³, având drept scop evaluarea conformității procesului de vânzare-cumpărare a acțiunilor statului deținute în S.A. „Tutun-CTC”, cu emiterea unei concluzii de audit.

Auditul public extern s-a desfășurat în conformitate cu Standardele Internaționale de Audit aplicate de Curtea de Conturi (în special, ISSAI 100, ISSAI 400 și ISSAI 5210)⁴.

Examinând Raportul de audit prezentat, precum și explicațiile persoanelor cu funcții de răspundere prezente la ședința publică, Curtea de Conturi

¹ Legea privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi a Republicii Moldova nr.260 din 07.12.2017 (în continuare – Legea nr.260 din 07.12.2017).

² Hotărârea Curții de Conturi nr.100 din 21.12.2018 „Privind aprobarea Programului activității de audit a Curții de Conturi pe anul 2019”.

³ Hotărârea Parlamentului nr.83 din 19.07.2019 cu privire la solicitarea auditului deetatăzării proprietății publice și privatizării pentru anii 2013-2019.

⁴ Hotărârea Curții de Conturi nr.60 din 11.12.2013 „Cu privire la aplicarea Standardelor Internaționale de Audit ale Instituțiilor Supreme de Audit de nivelul 3 – ISSAI 100, ISSAI 200, ISSAI 300, ISSAI 400, în cadrul misiunilor de audit ale Curții de Conturi” și Hotărârea Curții de Conturi nr.7 din 10.03.2014 „Cu privire la aplicarea Liniilor Directoare de Audit (ISSAI 1000-9999) în cadrul auditului public”.

A CONSTATAT:

Politica statului în domeniul administrării și deetatăzării proprietății publice este promovată de Ministerul Economiei și Infrastructurii și executată de Agenția Proprietății Publice.

Conform cadrului legal⁵, Agenția Proprietății Publice a exercitat drepturi ce decurg din calitatea de deținător și administrator al pachetului de acțiuni ale statului în S.A. „Tutun-CTC” în număr de 5076982 unități (90,81%), a desfășurat procesul de privatizare a valorilor mobiliare proprietate publică de stat și a încheiat contractul de vânzare-cumpărare.

În cadrul auditului public extern au fost constatate următoarele situații:

i. Procedura de selectare a câștigătorului concursului comercial din 14.12.2018 privind privatizarea pachetului de acțiuni ale statului deținute în S.A. „Tutun-CTC” nu s-a desfășurat în conformitate cu prevederile legale, iar interesele legitime ale statului nu au fost apărute conform principiilor de bază ale deetatăzării proprietății publice privind eficiența, legalitatea și concurența;

ii. Privatizarea pachetului de acțiuni ale statului în S.A. „Tutun-CTC” s-a efectuat fără evaluarea obligatorie de către autoritatea administrației publice centrale la valoarea de piață a activelor nete, inclusiv a valorilor mobiliare și a bunurilor imobile, fapt care a dus la micșorarea mărimii capitalului propriu și, respectiv, a valorii acțiunilor supuse privatizării cu 111,6 mil. MDL;

iii. La concursul comercial din 14.12.2018, pachetul de acțiuni ale statului deținute în S.A. „Tutun-CTC”, care costa 338,3 mil. MDL, s-a vândut cu prețul de 166,1 mil. MDL, valoarea acțiunilor fiind micșorată cu 172,2 mil. MDL, sau cu 50,9% din valoarea de bilanț a acțiunilor;

iv. Pachetul de acțiuni ale statului în S.A. „Tutun-CTC” nu a fost expus regulamentar⁶ la licitațiile cu strigare, organizate prin Bursa de Valori a Moldovei, cu valoarea acțiunilor la nivelul de preț P₃, sau 32,65 MDL per acțiune (165,8 mil. MDL), calculată conform situațiilor financiare din 31.12.2017;

v. Nu a fost asigurată atractivitatea bunurilor pasibile de privatizare prin alegerea unei modalități adecvate de privatizare, cu utilizarea tuturor formelor legale de vânzare a acțiunilor statului deținute în S.A. „Tutun-CTC”, inclusiv prin divizarea pachetului unic în mai multe pachete de valori mobiliare (mai multe loturi) de aceeași sau de diferită mărime, având posibilitatea de a vinde o parte din acțiuni, cu menținerea controlului statului asupra pachetului de acțiuni;

vi. Cadrul normativ privind modul de stabilire a prețului inițial de vânzare a pachetelor de acțiuni ale statului supuse privatizării prin licitație cu strigare la Bursa de Valori a Moldovei, prin concurs comercial și alte modalități stabilite este învechit și imperfect;

vii. Politicile bugetar-fiscale din ultimii ani privind majorarea cotelor accizelor, precum și acordarea facilităților fiscale unor agenți economici importatori au influențat situația economico-financiară a societății comerciale, a ramurii tutunului, fiind ratate unele venituri la bugetul de stat în sumă de 269,4 mil. MDL, sau de la 332,5 mil. MDL - în anul 2012, când volumul obligațiilor fiscale față de bugetul de stat a înregistrat cea mai mare creștere, până la 63,0 mil. MDL - în anul 2018, când

⁵ Art.7 alin.(2), alin.(3) și alin.(4) din Legea nr.121-XVI din 04.05.2007 privind administrarea și deetatăzarea proprietății publice; pct.6, pct.7 și pct.9 din Hotărârea Guvernului nr.902 din 06.11.2017 „Cu privire la organizarea și funcționarea Agenției Proprietății Publice”.

⁶ Regulamentul cu privire la modul de stabilire a prețului inițial de vânzare a acțiunilor proprietate publică supuse privatizării, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.453 din 02.06.2010 „Cu privire la modul de stabilire a prețului inițial de vânzare a acțiunilor proprietate publică supuse privatizării”.

pachetul de acțiuni ale statului în S.A. „Tutun-CTC” a fost expus pentru vânzare la concursul comercial din 14.12.2018;

viii. Cumpărătorul pachetului de acțiuni ale statului în S.A. „Tutun-CTC” a importat produse din tutun în valoare de 1380,0 mil. MDL și a exportat - de 303,8 mil. MDL, beneficiind în anii 2011-2018 de facilități prin rețeaua duty-free în sumă totală de 277,2 mil. MDL, inclusiv 110,8 mil. MDL - acordate în anul 2018, când valorile mobiliare ale statului au fost expuse pentru vânzare la concursul comercial din 14.12.2018;

ix. Activitatea reprezentanților statului, membrilor consiliilor, comisiei de cenzori și a managerilor societății a fost una ineficientă, nedirecționată spre promovarea și protejarea intereselor statului, soldându-se cu un impact nefavorabil asupra activității societății comerciale;

x. Indicatorii statistici privind ramura tutunului, care pe parcursul anilor 2007-2018 au influențat activitatea S.A. „Tutun-CTC”, denotă că suprafețele însămânțate cu tutun, recolta globală și fabricarea produselor din tutun la nivel național au înregistrat un trend negativ;

xi. În anul 2018, volumul produselor din tutun a constituit 0,8 mld. de țigări, care, în evoluție, a scăzut cu 4,1 mld. de țigări față de cantitatea produsă până la inițierea procedurii de privatizare a pachetului de acțiuni ale statului, iar pentru anii 2019-2020 membrii consiliului au aprobat volume de producere și de comercializare reduse până la 0,3-0,2 mld. de țigări, direcții care nu pot fi considerate prioritare în activitatea societății comerciale;

xii. În anii 1998-2018, S.A. „Tutun-CTC” a creat un fond de rezerve statutare în sumă de 220,3 mil. MDL, iar organele de conducere ale acesteia nu au întreprins măsuri pentru utilizarea fondului de dezvoltare în vederea majorării valorii capitalului social și potențialului economic al societății.

Reieșind din cele expuse, în temeiul art.14 alin.(2), art.15 lit.d) și art.37 alin.(2) din Legea nr.260 din 07.12.2017, Curtea de Conturi

HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Raportul auditului conformității procesului de vânzare-cumpărare a acțiunilor statului deținute în S.A. „Tutun-CTC”, anexat la Hotărâre.

2. Prezenta Hotărâre și Raportul de audit se remit:

2.1. **Agenției Proprietății Publice**, pentru examinarea rezultatelor auditului public extern, cu aprobarea unui plan de măsuri concrete de remediere a situațiilor constatate, în vederea implementării recomandărilor din Raportul de audit;

2.2. **Ministerului Finanțelor**, pentru examinare și luare de atitudine, prin prisma competențelor, referitor la verificarea corectitudinii calculării și achitării impozitelor, precum și la revizuirea cadrului legal privind facilitățile fiscale și vamale aferente produselor din tutun;

2.3. **Ministerului Economiei și Infrastructurii**, pentru examinarea, în comun cu Agenția Proprietății Publice, a oportunității menținerii și luarea de decizii referitor la contractul de vânzare-cumpărare a pachetului de acțiuni ale statului în S.A. „Tutun-CTC”, în număr de 5076982 unități

(90,81%), încheiat la 11.01.2019 cu Î.C.S. „Le Bridge Corporation Limited” S.R.L., având în vedere constatările auditului public extern;

2.4. **Guvernului Republicii Moldova**, pentru informare și perfecționarea cadrului normativ privind modul de stabilire a prețului inițial de vânzare a pachetelor de acțiuni ale statului supuse privatizării;

2.5. **Parlamentului Republicii Moldova**, pentru informare;

2.6. **Procuraturii Generale a Republicii Moldova**, pentru informare și o posibilă autosesizare, conform competențelor, privind constatările expuse în Raportul de audit;

2.7. **Consiliului Concurenței**, pentru informare și o posibilă autosesizare, conform competențelor, în vederea întreprinderii măsurilor ce se impun, reieșind din constatările expuse în punctul 7.3. din Raportul de audit.

3. Prezenta Hotărâre intră în vigoare din data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

4. Despre acțiunile întreprinse pentru executarea subpunctelor 2.1.-2.3. din prezenta Hotărâre se va informa Curtea de Conturi în termen de 6 luni din data intrării în vigoare a Hotărârii.

5. Hotărârea și Raportul auditului conformității procesului de vânzare-cumpărare a acțiunilor statului deținute în S.A. „Tutun-CTC” se publică pe site-ul oficial al Curții de Conturi (<http://www.ccrm.md/hotariri-si-rapoarte-1-95>).

Marian LUPU,
Președinte

CURTEA DE CONTURI A REPUBLICII MOLDOVA

MD-2001, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt nr. 69, tel.: (+373) 22 23 25 79, fax: (+373) 22 23 30 20, www.ccrm.md;

e-mail: ccrm@ccrm.md

RAPORTUL

auditului conformității procesului de vânzare-cumpărare a acțiunilor statului
deținute în S.A. „Tutun-CTC”

I. CUPRINS

I. CUPRINS	2
II. LISTA ACRONIMELOR.....	3
III. GLOSAR	3
IV. SINTEZA	4
V. PREZENTARE GENERALĂ.....	6
VI. SFERA ȘI ABORDAREA AUDITULUI.....	7
VII. CONSTATĂRI	8
7.1. Aspectele principale privind organizarea și desfășurarea procesului de privatizare a Societății pe Acțiuni „Tutun-CTC”	8
7.2. Conformitatea vânzării pachetului unic de acțiuni ale statului deținute în S.A. „Tutun-CTC” la licitația cu strigare prin intermediul Bursei de Valori a Moldovei.....	10
7.3. Conformitatea procesului de privatizare a pachetului de acțiuni al statului deținute în S.A. „Tutun-CTC” prin concurs comercial și modalitatea de stabilire a prețului de vânzare a acțiunilor	12
7.4. Contextul general privind activitatea economico-financiară a S.A. „Tutun-CTC”.....	16
7.5. Analiza indicatorilor producției autohtone, importului și exportului produselor din tutun pe parcursul anilor 2007-2018	19
7.6. Conformitatea administrării de către reprezentanții statului, membrii consiliilor, comisiei de cenzori și manageri a pachetului de acțiuni ale statului deținute în S.A. „Tutun-CTC”	20
7.7. Alte constatări de audit	22
VIII. CONCLUZIE DE AUDIT	22
IX. RECOMANDĂRI	23
VI. ANEXE.....	24

II. LISTA ACRONIMELOR

ISSAI	Standardele Internaționale de Audit ale Instituțiilor Supreme de Audit
S.A.	Societate pe Acțiuni
mil. MDL	milioane MDL
mil. euro	milioane euro
mil. dolari SUA	milioane dolari SUA
Comisia de concurs	Comisia de concurs pentru organizarea și desfășurarea concursurilor comerciale și investiționale de privatizare a proprietății publice

Notă: Glosarul de termeni prezentat are un rol informativ și nu produce efecte legale.

Prezentul Raport este destinat Parlamentului și Guvernului Republicii Moldova, Ministerului Economiei și Infrastructurii, Agenției Proprietății Publice, implicată în vânzarea pachetului de acțiuni ale statului deținute în S.A. „Tutun -CTC”, în număr de 5076982 unități (90,81%), societății civile și altor părți interesate.

III. GLOSAR

Proprietate publică – totalitate a bunurilor domeniului public și a bunurilor domeniului privat ale statului, ale unităților administrativ-teritoriale, inclusiv ale unității teritoriale autonome Găgăuzia;

Bunuri ale domeniului public al statului – totalitate a bunurilor mobile și imobile destinate satisfacerii intereselor generale ale statului;

Bunuri ale domeniului privat al statului – totalitate a bunurilor mobile și imobile, aflate în patrimoniul statului, care au o destinație strict determinată, alta decât satisfacerea unui interes general;

Administrare a proprietății publice – activitate ce ține de exercitarea și modificarea dreptului de proprietate al statului și/sau al unităților administrativ-teritoriale;

Deetatizarea proprietății publice – activitate care include transmiterea patrimoniului public în proprietate privată în condițiile prezentei legi (privatizare), precum și transmiterea în concesiune, administrare fiduciară, transmiterea întreprinderilor de stat în proprietatea unităților administrativ-teritoriale, alte activități orientate spre diminuarea participării statului la administrarea proprietății;

Bun pasibil de privatizare – pachet de acțiuni, parte (cotă) socială, bun imobil distinct, încăperi nelocuibile, complex de bunuri imobile, teren, alte bunuri care se află în domeniul privat al proprietății publice;

Listă a bunurilor supuse privatizării – listă, aprobată în modul stabilit, care include societăți comerciale cu capital public sau public-privat ale căror acțiuni sau părți sociale sunt pasibile de privatizare, întreprinderi de stat și municipale cu sau fără restructurare prealabilă, alte bunuri pasibile de privatizare;

Participant la privatizare – persoană fizică, persoană juridică sau asociație a lor care a prezentat, în modul stabilit de lege, ofertă sau cerere de participare la privatizare;

Vânzător – Agenția Proprietății Publice, subordonată Ministerului Economiei și Infrastructurii¹, sau autoritatea administrației publice locale care înstrăinează proprietate publică;

Cumpărător – participant la privatizare care a procurat proprietate publică în condițiile legii;

Activitate postprivatizare – activitate, ulterioară privatizării, care include executarea obligațiilor asumate de cumpărător prin contractul de vânzare-cumpărare, exercitarea controlului asupra executării

¹ Art.2 modificat prin Legea nr.153 din 14.07.2017 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, în vigoare din 18.08.2017 - Agenția Proprietății Publice era subordonată Guvernului; art.2 modificat prin Legea nr.78 din 12.07.2019 pentru modificarea unor acte legislative, în vigoare din 23.07.2019 - Agenția Proprietății Publice este subordonată Ministerului Economiei și Infrastructurii.

acestor obligații, susținerea ori sancționarea cumpărătorului, soluționarea, după caz, a litigiilor, efectuarea altor activități;

Societate comercială cu capital majoritar public – societate comercială în care statul sau unitatea administrativ-teritorială deține un pachet de acțiuni sau o parte (cotă) socială ce acordă, la adunarea generală a societății comerciale, mai mult de 50% din toate voturile acționarilor (asociaților) ori o altă proporție care asigură majoritatea simplă de voturi;

Pachet unic – valori mobiliare vândute conform principiului: vând-cumpăr totul sau nimic;

Executarea tranzacției – îndeplinirea obligațiilor de predare a valorilor mobiliare de către vânzător și de plată a mijloacelor bănești de către cumpărător;

Licitație cu strigare – modalitate de expunere la vânzare a pachetelor unice pe principiile eficienței, legalității și transparenței;

Principiul licitației cu strigare – vindere la un preț maxim (cel mai mare oferit de solicitanți);

Capitalul propriu – mărimea rămasă în activele entității după scăderea datoriilor;

Piață reglementată – sistem multilateral, administrat și exploatat de un operator de piață, care asigură sau facilitează confruntarea, în conformitate cu propriile norme nediscreționare, a unor ordine multiple de vânzare-cumpărare a instrumentelor financiare primite de la persoane terțe, într-un mod care duce la încheierea de contracte privind instrumentele financiare admise spre tranzacționare, în conformitate cu normele sale, și care este autorizat și funcționează cu regularitate în concordanță cu Legea privind piața de capital;

Rentabilitatea veniturilor din vânzări - reflectă capacitatea întreprinderii de a obține profit brut în urma vânzării produselor finite, mărfurilor și prestării serviciilor, adică caracterizează mărimea profitului brut obținut la un leu venituri din vânzări și reprezintă indicatorul principal de apreciere a performanțelor activității operaționale a unei întreprinderi;

Rentabilitatea activelor - este unul din cei mai importanți indicatori ai utilizării eficiente a activelor și reflectă nivelul profitului obținut de la fiecare leu al mijloacelor investite în circuitul întreprinderii;

Rentabilitatea capitalului propriu - reflectă capacitatea întreprinderii de a utiliza capitalul propriu în vederea obținerii profitului, și anume, caracterizează mărimea profitului obținut pentru fiecare leu investit în capitalul propriu.

IV. SINTEZA

Identificând cauzele și factorii generatori de nereguli și riscuri în procesul de vânzare de către Agenția Proprietății Publice a pachetului de acțiuni ale statului deținute în S.A. „Tutun-CTC”, în număr de 5076982 unități (90,81%), a căror origine o constituie nerespectarea cadrului de reglementare, neasigurarea principiilor de bază ale deetatăzării proprietății publice privind eficiența, legalitatea și transparență, auditul relevă efectele acestora, prin următoarele constatări:

1) *Contrar prevederilor legale², până la expunerea la privatizare a pachetului de acțiuni ale statului din S.A. „Tutun-CTC” autoritatea administrației publice centrale nu a evaluat obligatoriu activele nete la valoarea de piață, inclusiv valorile mobiliare, bunurile imobile, activele nemateriale, obligațiile debitoare și creditoare, lucrările și serviciile, fapt care a dus la micșorarea mărimii capitalului propriu cu 111,6 mil. MDL și, respectiv, a valorii acțiunilor privatizate.*

2) *Procedura de privatizare a pachetului de acțiuni ale statului deținute în S.A. „Tutun-CTC” la concursul comercial din 14.12.2018 nu s-a efectuat conform prevederilor legale³ și principiilor de bază ale deetatăzării proprietății publice privind eficiența, legalitatea și concurența.*

² Art.39 alin.(3) din Legea nr.1134-XIII din 02.04.1997 privind societățile pe acțiuni (cu modificările ulterioare; în continuare - Legea nr.1134-XIII din 02.04.1997); art.3 lit. a) și lit. e); art.5 alin.(4) lit. a) din Legea nr.989-XV din 18.04.2002 cu privire la activitatea de evaluare (cu modificările ulterioare; în continuare - Legea nr.989-XV din 18.04.2002); art.5.3. din Statutul Societății pe Acțiuni „Tutun-CTC”, aprobat prin hotărârea Adunării generale ordinare anuale a acționarilor, desfășurată la 25.05.2012; art.29 lit. b); art.58 alin.(2) lit. a) din Legea nr.121-XVI din 04.05.2007 privind administrarea și deetatăzarea proprietății publice (cu modificările și completările ulterioare; în continuare – Legea nr.121-XVI din 04.05.2007).

³ Art.3 alin. (2) lit.e) și alin.(4) lit.c) din Legea nr.121-XVI din 04.05.2007; pct.21 lit.b), pct.28 și pct.29 din Regulamentul concursurilor comerciale și investiționale de privatizare a proprietății publice (Anexa nr.1 la Hotărârea Guvernului nr.919 din 30.06.2008).

3) Ministerul Economiei și Comerțului, prin intermediul Agenției Privatizare, având instituită Comisia de concurs și fiind investit cu atribuții de vânzător al patrimoniului public **timp de 7 ani**, nu a organizat regulamentar⁴ un concurs investițional de privatizare a pachetului de acțiuni ale statului deținute în S.A. „Tutun-CTC”, iar în perioada anilor 2000-2007, Proiectul individual de privatizare a societății comerciale, aprobat de Parlament, a rămas neimplementat.

4) Nu a fost asigurată atractivitatea bunurilor pasibile de privatizare prin alegerea unei modalități adecvate de privatizare și, respectiv, prin atragerea unui număr cât mai mare de participanți la privatizare.

5) În perioada anilor 2008-2018, Comisia de vânzare, instituită de Agenția Proprietății Publice, a expus de **8 ori** la vânzare pachetul de acțiuni ale statului deținute în S.A. „Tutun-CTC”, prin licitație cu strigare la Bursa de Valori a Moldovei, numai ca un pachet unic (lot unic), fără a utiliza toate formele legale de vânzare a acțiunilor statului, inclusiv divizarea pachetului unic în mai multe pachete de valori mobiliare (mai multe loturi) de aceeași sau de diferită mărime, având posibilitatea de a vinde o parte din acțiuni, cu menținerea controlului statului asupra pachetului de acțiuni.

6) La concursul comercial din 14.12.2018, pachetul de acțiuni ale statului deținute în S.A. „Tutun-CTC”, care costa **338,27 mil. MDL**, s-a vândut cu prețul de 166,1 mil. MDL, valoarea acțiunilor fiind micșorată cu **172,2 mil. MDL**, sau cu 50,9% din valoarea de bilanț a acțiunilor.

7) Agenția Proprietății Publice nu a expus regulamentar⁵ la licitațiile cu strigare, organizate prin Bursa de Valori a Moldovei, pachetul de acțiuni ale statului în S.A. „Tutun-CTC” cu valoarea acțiunilor la nivelul de preț P₃, calculată conform situațiilor financiare din 31.12.2017, sau 32,65 MDL per acțiune (165,8 mil. MDL).

8) Cadrul normativ privind procedurile de vânzare a pachetului de acțiuni ale statului prin licitație cu strigare la Bursa de Valori a Moldovei și prin concurs comercial nu prevede expres modul de trecere de la o procedură la alta, precum și mecanismul de stabilire a prețului inițial de vânzare a valorilor mobiliare ale statului în cazul aplicării consecutive a diferitor proceduri.

9) Politicile bugetar-fiscale din ultimii ani privind majorarea cotelor accizelor, precum și acordarea facilităților fiscale unor agenți economici importatori au influențat situația economico-financiară a societății comerciale, a ramurii tutunului, fiind ratate unele venituri la bugetul de stat în sumă de **269,4 mil. MDL**, sau de la 332,5 mil. MDL - în anul 2012, când suma obligațiilor fiscale față de bugetul de stat a înregistrat cea mai mare creștere, până la **63,0 mil. MDL**, înregistrate în anul 2018, când pachetul de acțiuni ale statului a fost expus pentru vânzare la concursul comercial din 14.12.2018.

10) Cumpărătorul pachetului de acțiuni ale statului deținute în S.A. „Tutun-CTC” a importat produse din tutun în valoare de 1380,0 mil. MDL și a exportat - de 303,8 mil. MDL, totodată beneficiind în anii 2011-2018 de facilități prin rețeaua duty-free⁶ în sumă totală de **277,2 mil. MDL**, inclusiv 110,8 mil. MDL - acordate în anul 2018, când valorile mobiliare ale statului au fost expuse pentru vânzare la concursul comercial din 14.12.2018.

11) După expunerea pentru vânzare a pachetului de acțiuni ale statului deținute în S.A. „Tutun-CTC” la concursul comercial din 14.12.2018 a scăzut considerabil profitul net al societății comerciale, care în anul 2018 s-a micșorat până la **0,9 mil. MDL**, sau cu **19,1 mil. MDL** (22,2 ori) față de cel obținut în anul 2007 și, respectiv, cu 76,0 mil. MDL (84,4 ori) comparativ cu rezultatele din anul 2011, când au fost înregistrați indicatori înalți ai profitului net.

12) Societatea comercială, în anul 2018, a admis creanțe compromise în sumă de **15,9 mil. MDL**, din care 8,2 mil. MDL s-au trecut la cheltuieli, iar creanța dubioasă în sumă de 3,9 mil. MDL, care aparținea unui debitor insolubil, a fost decontată din rezervă.

⁴ Anexa nr.1 la Legea nr.1309-XIV din 19.10.2000 cu privire la privatizarea întreprinderilor din industria tutunului și industria vinificației” (cu modificările și completările ulterioare; în continuare - Legea nr.1309-XIV din 19.10.2000, în vigoare până la 29.06.2007); pct.5 din Regulamentul concursurilor investiționale și comerciale și negocierilor directe privind privatizarea patrimoniului public, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.998 din 29.09.2000, în vigoare până la 05.08.2008.

⁵ Regulamentul privind vânzarea acțiunilor proprietate publică pe piața reglementată, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.145 din 13.02.2008.

⁶ Art.124 din Codul fiscal nr.1163-XIII din 24.04.1997.

13) Urmare intrării în vigoare a modificărilor legale⁷, în anul 2018 unii agenți economici au returnat societății comerciale mărfuri în sumă de **22,7 mil. MDL**, care au fost livrate în anul 2017. Din returul de marfă în valoare de 13,4 mil. MDL, în anul 2018 au fost exportate în Transnistria articole din tutun în sumă de 9,2 mil. MDL, iar diferența de 4,1 mil. MDL s-a realizat în anul 2019. În circumstanțele constatate de audit, în anul 2018, mărimea profitului obținut a fost diminuată cu suma de **17,0 mil. MDL** și, respectiv, a cotei impozitului pe venit și a dividendelor care urmau a fi achitate statului până la privatizare.

14) Activitatea reprezentanților statului, membrilor consiliilor, comisiei de cenzori și a managerilor societății comerciale în anii 2014-2018 a fost una ineficientă și nedirecționată spre promovarea și protejarea intereselor statului, soldându-se cu un impact nefavorabil asupra activității acesteia.

15) Indicatorii statistici privind ramura tutunului, care pe parcursul anilor 2007-2018 au influențat activitatea S.A. „Tutun-CTC”, denotă că suprafețele însămânțate cu tutun, recolta globală și fabricarea produselor din tutun la nivel național au înregistrat un trend negativ.

16) În anul 2018, volumul produselor din tutun a constituit **0,8 mld. de țigări**, care, în evoluție, a scăzut cu 4,1 mld. de țigări față de cantitatea produsă în anul 2007, sau până la inițierea procedurii de privatizare a valorilor mobiliare, iar pentru anii 2019-2020 membrii consiliului au aprobat volume de producere și de comercializare reduse până la **0,3-0,2 mld. de țigări**, direcții care nu pot fi considerate prioritare în activitatea societății comerciale.

17) În anii 1998-2018, S.A. „Tutun-CTC” a creat un fond de rezerve statutare în sumă de **220,3 mil. MDL**, iar organele de conducere ale societății nu au întreprins măsuri pentru utilizarea fondului de dezvoltare, în vederea majorării valorii capitalului social și a potențialului economic al societății comerciale.

18) S.A. „Tutun-CTC”, aflându-se în procesul de privatizare, fără acordul Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, a înființat o societate civilă, iar potrivit unui contract, a pus la dispoziția S.R.L. „Grand Oil” **3 imobile proprietate de stat**, care au fost demolate, și un teren, în locul lor fiind construite un laborator cu valoarea de 1,6 mil. MDL, ulterior transmis societății, și o stație de alimentare cu combustibil cu valoarea de 7,0 mil. MDL, transmisă la balanța agentului economic privat, societatea comercială suportând și cheltuieli pentru arenda terenului în folosul firmei private.

V. PREZENTARE GENERALĂ

Cadrul normativ și sistemul instituțional de realizare a politicilor în domeniul administrării și deetatării proprietății publice.

În vederea asigurării administrării proprietății publice și coordonării procesului de deetatare a patrimoniului public, a fost adoptată Legea nr.121-XVI din 04.05.2007 privind administrarea și deetatarea proprietății publice⁸. Scopul legii este de a asigura armonizarea proporțiilor și modalităților de administrare cu funcțiile statului, restructurarea economiei naționale și sporirea competitivității prin atragerea de investiții private, asigurarea unui management eficient, dezvoltarea concurenței ș.a. Raporturile ce țin de administrarea și deetatarea proprietății publice, cu excepția finanțelor publice și a locuințelor, reprezintă obiectul legii.

Politica statului în domeniul administrării și deetatării proprietății publice este promovată de Ministerul Economiei și Infrastructurii, iar Agenția Proprietății Publice asigură implementarea politicii statului în domeniul administrării și deetatării proprietății publice.

De rând cu Guvernul, Ministerul Economiei și Infrastructurii și Agenția Proprietății Publice, la procesul de privatizare a participat și Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, care, în diferite perioade, avea drepturi de deținător și de administrator al pachetului de acțiuni ale statului deținute în S.A. „Tutun-CTC”, în număr de 5076982 unități (90,81%).

⁷ Pct.3 din Hotărârea Guvernului nr.613 din 01.08.2017 „Pentru aprobarea Regulamentului sanitar privind avertismentele de sănătate și etichetarea produselor din tutun, a tutunului destinat rulării în țigarete și a produselor”.

⁸ Legea nr.121-XVI din 04.05.2007.

Actele legislative și normative care reglementează procesul de administrare și deetatizare a patrimoniului public sunt:

- Legea nr.121-XVI din 04.05.2007 privind administrarea și deetatizarea proprietății publice;
- Legea nr.1134-XIII din 02.04.1997 privind societățile pe acțiuni;
- Hotărârea Guvernului nr.945 din 20.08.2007 cu privire la măsurile de realizare a Legii nr.121-XVI din 4 mai 2007 privind administrarea și deetatizarea proprietății publice;
- Hotărârea Guvernului nr.145 din 13.02.2008 cu privire la aprobarea Regulamentului privind vânzarea acțiunilor proprietate publică pe piața reglementată;
- Hotărârea Guvernului nr.919 din 30.07.2008 cu privire la organizarea și desfășurarea concursurilor comerciale și investiționale de privatizare a proprietății publice și altele;
- Hotărârea Guvernului nr.453 din 02.06.2010 cu privire la modul de stabilire a prețului inițial de vânzare a acțiunilor proprietate publică supuse privatizării etc.

Conform cadrului legal⁹, Agenția Proprietății Publice exercită drepturi ce decurg din calitatea de deținător și administrator de acțiuni (părți sociale) în societățile comerciale cu capital integral sau parțial de stat; organizarea pregătirii și desfășurarea procesului de privatizare a bunurilor proprietate publică de stat; încheierea contractelor de vânzare-cumpărare și monitorizarea acestora privind executarea de către cumpărători a obligațiilor asumate; coordonarea activității legate de delimitarea bunurilor domeniului public și bunurilor domeniului privat al statului, precum și alte atribuții stabilite prin lege. Agenția Proprietății Publice ține Registrul patrimoniului public, în care se înscriu date privind valoarea de bilanț a patrimoniului întreprinderilor de stat și municipale, instituțiilor publice, precum și date cu privire la acțiunile statului (cotele sociale) deținute în capitalul social al societăților comerciale.

Auditul a constatat că, deși, conform legii¹⁰, Agenția Proprietății Publice, începând cu 23.07.2019, a fost subordonată Ministerului Economiei și Infrastructurii, la momentul efectuării auditului aceasta figurează ca instituție din subordinea Guvernului, fiindcă Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.902 din 06.11.2017¹¹ nu a fost modificat și racordat la prevederile legale¹².

VI. SFERA ȘI ABORDAREA AUDITULUI

Mandatul legal și scopul auditului

Misiunea de audit public extern s-a desfășurat în temeiul art.5, art.31 și art.32 din Legea privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi a Republicii Moldova nr.260 din 07.12.2017, conform Programului activității de audit pe anul 2019 și Hotărârii Parlamentului nr.83 din 19.07.2019¹³.

Auditul asupra conformității procesului de vânzare-cumpărare a acțiunilor statului deținute în S.A. „Tutun-CTC” a avut drept scop evaluarea conformității aplicării de către factorii decizionali a cadrului normativ la exercitarea activităților de privatizare a proprietății publice și a activităților postprivatizare.

Pentru atingerea scopului propus și reieșind din problemele identificate, au fost determinate următoarele obiective specifice de audit:

- *Procedura de privatizare a pachetului de acțiuni ale statului deținute în S.A. „Tutun-CTC”, în număr de 5076982 unități (90,81%), a fost desfășurată în conformitate cu prevederile cadrului normativ?*
- *Activele nete ale S.A. „Tutun-CTC” supuse privatizării au fost evaluate în mod regulamentar de către vânzător?*
- *Politicile bugetar-fiscale anual adoptate și importurile produselor din tutun au influențat pozitiv activitatea ramurii tutunului, producătorilor autohtoni și încasările la bugetul de stat?*

⁹ Art.7 alin.(2), alin.(3) și alin.(4) din Legea nr.121-XVI din 04.05.2007; pct.6, pct.7 și pct.9 din Anexa nr.1 la Hotărârea Guvernului nr.902 din 06.11.2017 „Cu privire la organizarea și funcționarea Agenției Proprietății Publice”.

¹⁰ Art.7 alin.(2) din Legea nr.121-XVI din 04.05.2007.

¹¹ Pct.2 din Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Agenției Proprietății Publice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.902 din 06.11.2017.

¹² Art.7 alin.(2) din Legea nr.121-XVI din 04.05.2007.

¹³ Hotărârea Parlamentului nr.83 din 19.07.2010 „Cu privire la solicitarea auditului deetatizării proprietății publice și privatizării pentru anii 2013-2019”.

▪ *Reprezentanții statului, membrii consiliilor, comisiei de cenzori și managerii S.A. „Tutun-CTC” au administrat regulamentele pachetului de acțiuni ale statului deținute în aceasta?*

Responsabilitatea echipei de audit a constat în obținerea probelor de audit suficiente și adecvate pentru susținerea constatărilor și concluziei de audit privind conformitatea desfășurării procesului de privatizare a acțiunilor proprietate de stat.

Misiunea de audit a fost realizată în conformitate cu Standardele Internaționale ale Instituțiilor Supreme de Audit¹⁴ (în special, ISSAI 100, ISSAI 400 și ISSAI 5210).

Probele de audit au fost colectate de la Ministerul Economiei și Infrastructurii, Agenția Proprietății Publice, S.A. „Tutun-CTC”, Serviciul Vamal, Serviciul Fiscal de Stat, Biroul Național de Statistică și alte entități implicate în privatizarea pachetului de acțiuni ale statului deținute în S.A. „Tutun-CTC”. Totodată, auditorii nu sunt responsabili de prevenirea faptelor de fraudă și eroare.

Drept surse ale criteriilor de audit, care au stat la baza constatărilor au servit actele legislative și normative aferente domeniului auditat. Pentru obținerea probelor relevante și rezonabile, care să susțină credibilitatea constatărilor și concluziile expuse în prezentul Raport, echipa de audit a efectuat testarea de fond, cu folosirea diferitor tehnici și metode, cum ar fi: analiza cadrului de reglementare în vederea identificării proceselor de evidență a patrimoniului public; verificarea selectivă a documentelor aferente privatizării pachetului de acțiuni ale statului deținute în S.A. „Tutun-CTC” etc.

Constatări și concluzii asupra aspectelor auditate sunt redată în compartimentele respective ale prezentului Raport de audit.

VII. CONSTATĂRI

7.1. Aspectele principale privind organizarea și desfășurarea procesului de privatizare a Societății pe Acțiuni „Tutun-CTC”

Potrivit cadrului legal¹⁵, Societatea pe Acțiuni de tip deschis „Tutun - CTC” din municipiul Chișinău a fost constituită la 13 aprilie 1998, prin reorganizarea întreprinderii de stat, Combinatul de Tutun din Chișinău fiind succesorul lor în drepturile și obligațiile patrimoniale. Capitalul social al societății comerciale a fost format în mărime de **111,8 mil. MDL**, divizat în 5591020 de acțiuni simple nominative, cu valoarea nominală de 20 MDL fiecare. Acțiunile S.A. „Tutun-CTC” au fost repartizate astfel: statul deținea **5076982 de acțiuni, sau 90,81%** din pachetul total de acțiuni, iar participanții la privatizarea fără concurs contra bonuri patrimoniale - 514038 de acțiuni, sau 9,2%.

Ulterior, Parlamentul Republicii Moldova, conform Legii nr.1309-XIV din 19.10.2000¹⁶, a aprobat lista întreprinderilor din industria tutunului și industria vinificației supuse privatizării, inclusiv Proiectul individual de privatizare a S.A. „Tutun-CTC”, care prevedea următoarele criterii obligatorii pentru investitorii participanți la concurs, după cum urmează:

- privatizarea pachetului de acțiuni ale statului deținute în S.A. „Tutun-CTC”, în număr de 5076982 unități (90,81%), urma a fi efectuată în pachet unic, la un concurs investițional deschis, desfășurat în două etape, cu participarea investitorilor străini și locali;
- depunerea unei garanții de participare la concurs echivalentă cu 100,0 mii dolari SUA, cu prezentarea unui program investițional, care să includă obligatoriu suma investițiilor, rezultatele preconizate în urma investiției (vânzări, profit, piețe de desfacere etc.);

¹⁴ Hotărârea Curții de Conturi nr.60 din 11.12.2013 „Cu privire la aplicarea Standardelor Internaționale de Audit ale Instituțiilor Supreme de Audit de nivelul 3 – ISSAI 100, ISSAI 200, ISSAI 300, ISSAI 400, în cadrul misiunilor de audit ale Curții de Conturi” și Hotărârea Curții de Conturi nr.7 din 10.03.2014 „Cu privire la aplicarea Liniilor Directoare de Audit (ISSAI 1000-9999) în cadrul auditului public”.

¹⁵ Legea nr.627-XII din 04.07.1991 cu privire la privatizare; Legea nr.1134-XIII din 02.04.1997 privind societățile pe acțiuni; art.2, art.3, art.4, art.23 din Hotărârea Parlamentului nr.1429-XIII din 23.12.1997 „Cu privire la reorganizarea întreprinderilor din industria tutunului și la concepția de privatizare a acestora” (în continuare - Hotărârea Parlamentului nr.1429-XIII din 23.12.1997; cu modificările și completările ulterioare).

¹⁶ Art.1, art.3, art.5 și Anexa nr.1 din Legea nr.1309-XIV din 19.10.2000 cu privire la privatizarea întreprinderilor din industria tutunului și industria vinificației (în continuare - Legea nr.1309-XIV din 19.10.2000; cu modificările și completările ulterioare).

- păstrarea profilului întreprinderii, locurilor de muncă, precum și realizarea unor măsuri investiționale în mijloacele circulante, în baza tehnică a procesului de producție al întreprinderii și pentru păstrarea și dezvoltarea bazei de materii prime locale în producerea tutunului pe o perioadă de 5 ani;
- păstrarea mărcilor comerciale ale produselor fabricate, precum și asigurarea creșterii anuale a volumului vânzărilor nete ale producției proprii și creșterii anuale a exportului produselor din tutun;
- câștigătorul concursului urma a fi desemnat cel care este solvabil, a îndeplinit condițiile etapei întâi a concursului investițional și care, la etapa a doua, a propus cel mai mare preț pentru pachetul de acțiuni, iar în cazul nesolicitării acțiunilor la două concursuri investiționale, pachetul de acțiuni urma a fi pus în vânzare prin alte modalități legale.

Probele de audit denotă că Comisia de concurs pentru privatizarea întreprinderilor din industria tutunului și industria vinificației, inclusiv a pachetului de acțiuni ale statului deținute în S.A. „Tutun-CTC”, în număr de 5076982 unități (90,81%), a fost instituită prin Hotărârea Guvernului nr.556 din 28.06.2001¹⁷, sau cu tergiversări de 8 luni de la adoptarea cadrului legal. Totodată, Ministerul Economiei și Comerțului, prin intermediul Agenției Privatizare, având instituită Comisia de concurs și fiind investit cu atribuții de vânzător al patrimoniului public, contrar prevederilor regulamentare¹⁸, **timp de 7 ani nu a organizat un concurs investițional** de privatizare a pachetului de acțiuni ale statului deținute în S.A. „Tutun-CTC”, iar în perioada anilor 2000-2007, Proiectul individual de privatizare a societății comerciale, aprobat de Parlamentul Republicii Moldova, a rămas neimplementat.

Ulterior, la 29.06.2007, Proiectul individual de privatizare prin concurs investițional a S.A. „Tutun-CTC”, aprobat prin Legea nr.1309-XIV din 19.10.2000¹⁹, a fost abrogat urmare adoptării Legii nr.121-XVI din 04.05.2007.

Auditul a constatat că, la 06.06.2008, pachetul de acțiuni ale statului deținute în S.A. „Tutun-CTC”, în număr de 5076982 unități (90,81%), a fost inclus într-o nouă listă a bunurilor proprietate de stat supuse privatizării²⁰, însă fără a fi specificat modul de privatizare a acțiunilor. De menționat că, începând cu anul 2001, pachetul de acțiuni ale statului deținute în S.A. „Tutun-CTC” a fost administrat de către Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, în baza contractului de cesiune a drepturilor de acționar și administrare nr.11/05 din 23.10.2001.

În temeiul Hotărârii Guvernului nr.594 din 26.07.2017²¹, Agenția Proprietății Publice a semnat cu Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului Acordul din 06.12.2017 privind rezilierea contractului anterior încheiat, preluând drepturile de deținător și administrator al pachetului de acțiuni ale statului deținute în S.A. „Tutun-CTC”, în număr de 5076982 unități (90,81%).

Ulterior, pentru privatizarea pachetului de acțiuni ale statului deținute în S.A. „Tutun-CTC”, în perioada anilor 2008-2018 au fost instituite două comisii: Comisia de vânzare pentru organizarea privatizării acțiunilor proprietate publică a statului prin intermediul Bursei de Valori a Moldovei (creată în baza ordinului Agenției Proprietății Publice) și Comisia de concurs pentru organizarea concursurilor comerciale și investiționale, creată de Guvern la propunerea Agenției Proprietății Publice.

Privatizarea pachetului de acțiuni ale statului deținute în S.A. „Tutun-CTC” s-a efectuat în lipsa evaluării obligatorii la prețurile de piață a activelor nete.

Referitor la organizarea și desfășurarea procesului de privatizare a pachetului de acțiuni, auditul menționează următoarele.

¹⁷ Pct.1 din Hotărârea Guvernului nr.556 din 28.06.2001 cu privire la instituirea Comisiei de concurs pentru privatizarea întreprinderilor din industria tutunului și industria vinificației (Comisia de concurs în următoarea componență: 3 reprezentanți din partea Parlamentului, câte un reprezentant din partea Guvernului, a Ministerului Economiei, a Ministerului Finanțelor și a Departamentului Agroindustrial „Moldova-Vin”, câte 2 reprezentanți din partea Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare și a Departamentului Privatizării).

¹⁸ Anexa nr.1 la Legea nr.1309-XIV din 19.10.2000; pct.5 din Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.998 din 29.09.2000.

¹⁹ Anexa nr.1 la Legea nr.1309-XIV din 19.10.2000 cu privire la privatizarea întreprinderilor din industria tutunului și industria vinificației, inclusiv a S.A. „Tutun – CTC”.

²⁰ Hotărârea Guvernului nr.671 din 06.06.2008 „Cu privire la aprobarea modificărilor ce se operează în Anexele nr.2 și nr.3 la Hotărârea Guvernului nr.945 din 20.08.2007 „Cu privire la măsurile de realizare a Legii nr.121-XVI din 4 mai 2007 privind administrarea și deetizarea proprietății publice” (cu modificările și completările ulterioare; în continuare – Hotărârea Guvernului nr.945 din 20.08.2007).

²¹ Hotărârea Guvernului nr.594 din 26.07.2017 „Cu privire la restructurarea administrației publice centrale de specialitate”; pct.5 din Hotărârea Guvernului nr.902 din 06.11.2017 „Cu privire la organizarea și funcționarea Agenției Proprietății Publice”.

Potrivit Legii nr.1134-XIII din 02.04.1997²² și Statutului S.A. „Tutun-CTC”, activele nete se calculează conform valorii de inventar (inițiale), iar în cazurile prevăzute de legislație - potrivit valorii curente de piață. În același timp, Legea nr.989-XV din 18.04.2002²³ stipulează că, în cazul privatizării valorilor mobiliare, bunurilor imobile, activelor nemateriale, obligațiilor debitoare și creditoare, lucrărilor și serviciilor, acestea se supun evaluării obligatorii de către autoritatea administrației publice centrale.

Auditul a constatat că până la expunerea pentru privatizare a pachetului de acțiuni ale statului din S.A. „Tutun-CTC”, în număr de 5076982 unități (90,81%), cu prețul total de 101,5 mil. MDL, sau 20 MDL per acțiune, inclus în Lista bunurilor proprietate de stat supuse privatizării²⁴, autoritatea administrației publice centrale nu a evaluat obligatoriu, conform cerințelor legislației²⁵, activele nete la valoarea de piață, inclusiv valorile mobiliare, bunurile imobile, activele nemateriale, obligațiile debitoare și creditoare, lucrările și serviciile.

În componența mijloacelor fixe ale S.A. „Tutun-CTC”, la 31.12.2017 erau înregistrate bunuri imobile cu valoarea de bilanț în sumă totală de **36,0 mil. MDL**, care la momentul vânzării nu au fost evaluate regulamentar. De fapt, conform datelor din Registrul bunurilor imobile, valoarea bunurilor imobile evaluate la 01.06.2009, în scopul impozitării, aflate în proprietatea S.A. „Tutun-CTC”, constituie 147,6 mil. MDL, sau cu **111,6 mil. MDL** mai mult față de valoarea de bilanț a bunurilor imobile înregistrate de către societatea comercială. Prin urmare, mărimea capitalului propriu, care a servit drept calcul pentru determinarea prețului pachetului de acțiuni expus la concurs, a fost diminuată cu 111,6 mil. MDL și, respectiv, cu suma indicată - valoarea acțiunilor privatizate la concursul comercial din 14.12.2018.

Probele de audit denotă că în dosarul de privatizare a pachetului de acțiuni ale statului în S.A. „Tutun-CTC”, prezentat auditului de către Agenția Proprietății Publice, lipsesc documente care ar justifica rezultatul evaluărilor patrimoniului societății comerciale privatizat (activelor nete) cu valoarea la prețul de piață.

7.2. Conformitatea vânzării pachetului unic de acțiuni ale statului deținute în S.A. „Tutun-CTC” la licitația cu strigare prin intermediul Bursei de Valori a Moldovei

Potrivit normelor legale²⁶, acțiunile statului supuse privatizării se vând pe piața reglementată sau în cadrul unui sistem multilateral de tranzacționare conform regulilor stabilite, iar procedurile sunt prevăzute în Regulamentul privind vânzarea acțiunilor proprietate publică pe piața reglementată, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.145 din 13.02.2008²⁷.

Concomitent, pentru organizarea vânzării acțiunilor proprietate publică a statului la Bursa de Valori a Moldovei, Agenția Proprietății Publice a instituit, prin ordin²⁸, Comisia de vânzare, care include reprezentanți ai Ministerului Economiei, Ministerului Finanțelor, Agenției Proprietății Publice, Comisiei Naționale a Pieței Financiare și ai autorităților administrației publice centrale în a căror administrare se află acțiuni supuse privatizării.

Auditul a constatat că Comisia de vânzare instituită de Agenția Proprietății Publice a expus de 8 ori la vânzare prin licitație cu strigare prin intermediul Bursei de Valori a Moldovei pachetul de acțiuni ale statului deținute în S.A. „Tutun-CTC”, în număr de 5076982 unități (90,81%), inclusiv în anii 2008, 2016,

²² Art.39 alin. (3) din Legea nr.1134-XIII din 02.04.1997; art.5.3. din Statutul Societății pe Acțiuni „Tutun-CTC”, aprobat prin hotărârea Adunării generale ordinare anuale a acționarilor, desfășurată la 25.05.2012.

²³ Art.3 și art.5 din Legea nr.989-XV din 18.04.2002.

²⁴ Hotărârea Guvernului nr.945 din 20.08.2007 „Cu privire la măsurile de realizare a Legii nr.121-XVI din 4 mai 2007 privind administrarea și deetizarea proprietății publice”; Hotărârea Guvernului nr.299 din 18.03.2016 „Cu privire la aprobarea modificărilor și completărilor ce se operează în unele hotărâri ale Guvernului”.

²⁵ Art.39 alin.(3) din Legea nr.1134-XIII din 02.04.1997; art.3 lit. a) și lit. e); art.5 alin.(4) lit. a) din Legea nr.989-XV din 18.04.2002; art.29 lit.b); art.58 alin.(2) lit.(a) din Legea nr.121-XVI din 04.05.2007; art.5.3. din Statutul Societății pe Acțiuni „Tutun-CTC”, aprobat prin hotărârea Adunării generale ordinare anuale a acționarilor, desfășurată la 25.05.2012.

²⁶ Art.39 din Legea nr.121-XVI din 04.05.2007; Legea nr.171 din 11.06.2012 privind piața de capital; Anexa nr.2. Lista bunurilor proprietate de stat supuse privatizării la Hotărârea Guvernului nr.945 din 20.08.2007 „Cu privire la măsurile de realizare a Legii nr.121-XVI din 04.05.2007 privind administrarea și deetizarea proprietății publice” (cu modificările și completările ulterioare; în continuare – Hotărârea Guvernului nr.945 din 20.08.2007).

²⁷ Regulamentul privind vânzarea acțiunilor proprietate publică pe piața reglementată, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.145 din 13.02.2008.

²⁸ Ordinul directorului adjunct al Agenției Proprietății Publice nr.73 din 18.10.2017 „Cu privire la instituirea comisiei de vânzare a acțiunilor proprietate publică a statului pe piața reglementată” (cu modificările ulterioare).

2017 și 2018. Informația privind expunerea acțiunilor S.A. „Tutun-CTC” la Bursa de Valori a Moldovei este reflectată în **Tabelul nr.1** - anexă la Raportul de audit.

Probele documentare de audit denotă că Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.145 din 13.02.2008²⁹ prevede mai multe forme de vânzare la licitația cu strigare a acțiunilor statului, care urmează a fi stabilite de către vânzător, iar valorile mobiliare din ofertă se propun ca un **pachet unic (lot unic)**, care se procură de către un singur cumpărător sau se divizează în **mai multe pachete de valori mobiliare (mai multe loturi)** de aceeași sau de diferită mărime, care pot fi procurate aparte de mai mulți cumpărători. Totodată, normele legale³⁰ prevăd sporirea atractivității bunurilor pasibile de privatizare prin alegerea unei modalități adecvate de privatizare și, respectiv, prin atragerea unui număr cât mai mare de participanți la privatizare.

Deși atribuțiile Comisiei de vânzare instituite de Agenția Proprietății Publice țin de examinarea loturilor propuse pentru vânzare, stabilirea modalităților, formelor și a prețului inițial de vânzare a valorilor mobiliare, probele de audit denotă că în anii 2008, 2016, 2017 și 2018, Comisia de vânzare, contrar prevederilor legale³¹, a expus la vânzare prin licitații cu strigare desfășurate prin intermediul Bursei de Valori a Moldovei, acțiunile statului deținute în S.A. „Tutun-CTC” numai ca un pachet unic (lot unic) și cu un interval de 8 ani între perioadele de expunere la licitații cu strigare, fără a utiliza alte forme legale de vânzare a acțiunilor statului, inclusiv prin divizarea pachetului unic în mai multe pachete de valori mobiliare (mai multe loturi) de aceeași sau de diferită mărime.

Modul de stabilire a prețului inițial de vânzare a acțiunilor proprietate publică supuse privatizării prin intermediul **Bursei de Valori a Moldovei, la licitații cu strigare, concursuri comerciale și investiționale** este stipulat în Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.453 din 02.06.2010³², care prevede calcularea a 3 niveluri de prețuri - **P₁, P₂ și P₃**. Conform Regulamentului nominalizat, după expunerea de cel puțin două ori spre vânzare a acțiunilor la prețul inițial stabilit (**P₁**) conform pct.4 din Regulament, Comisia de vânzare este în drept să stabilească un alt preț inițial de vânzare a unei acțiuni, dar nu mai mic decât **P₂**, iar după expunerea de cel puțin două ori la prețul **P₂** conform pct.7 din Regulament, Comisia are dreptul să stabilească un alt preț inițial de vânzare, dar nu mai mic decât prețul **P₃**, calculat în baza prețului **P₂**, ultimul preț expus la vânzare fiind **P₃**.

Probele de audit privind aplicarea celor 3 niveluri de prețuri prevăzute în Regulament denotă că în perioada indicată acțiunile statului deținute în S.A. „Tutun-CTC” au fost expuse la licitații cu strigare prin Bursa de Valori a Moldovei de 3 ori la nivelul de preț **P₁** și de cinci ori - la nivelul de preț **P₂**. Ca rezultat, Agenția Proprietății Publice nu a expus regulamentar³³ la licitația cu strigare prin Bursa de Valori a Moldovei valoarea acțiunilor la nivelul de preț **P₃**, sau 32,65 MDL per acțiune (165,8 mil. MDL), calculată conform situațiilor financiare din 31.12.2017.

Totodată, auditul a constatat că Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.453 din 02.06.2010³⁴ este depășit și imperfect, inclusiv nu stipulează numărul maxim de expuneri ale prețului per acțiune când sunt înregistrate situații financiare anuale cu capital propriu diferit, organizarea licitațiilor cu strigare se tergiversează ori durează în timp. Toate acestea au dus la tergiversarea timp de 10 ani a licitațiilor cu strigare, care s-a soldat cu neprivatizarea pachetului de acțiuni ale statului deținute în S.A. „Tutun-CTC” prin Bursa de Valori a Moldovei.

²⁹ Pct.28 din Regulamentul privind vânzarea acțiunilor proprietate publică pe piața reglementată aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.145 din 13.02.2008.

³⁰ Art.3 alin.(4) lit.(b) și lit.(c) din Legea nr.121 din 04.05.2007.

³¹ Art.3 alin.(4) lit. (b) și lit. (c) din Legea nr.121 din 04.05.2007; pct.28 lit. a) și lit. b) din Regulamentul privind vânzarea acțiunilor proprietate publică pe piața reglementată, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.145 din 13.02.2008.

³² Pct.1 din Hotărârea Guvernului nr.453 din 02.06.2010 „Cu privire la modul de stabilire a prețului inițial de vânzare a acțiunilor proprietate publică supuse privatizării”.

³³ Regulamentul cu privire la modul de stabilire a prețului inițial de vânzare a acțiunilor proprietate publică supuse privatizării, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.453 din 02.06.2010 „Cu privire la modul de stabilire a prețului inițial de vânzare a acțiunilor proprietate publică supuse privatizării”.

³⁴ Regulamentul cu privire la modul de stabilire a prețului inițial de vânzare a acțiunilor proprietate publică supuse privatizării, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.453 din 02.06.2010 „Cu privire la modul de stabilire a prețului inițial de vânzare a acțiunilor proprietate publică supuse privatizării”.

Ulterior, acțiunile statului deținute în S.A. „Tutun-CTC”, cu prețul de 165,8 mil. MDL, sau 32,65 MDL per acțiune (la nivel de preț P_3), au fost expuse la un concurs comercial organizat la 14.12.2018, de către o Comisie de concurs, creată de Guvern³⁵.

7.3. Conformitatea procesului de privatizare a pachetului de acțiuni al statului deținute în S.A. „Tutun-CTC” prin concurs comercial și modalitatea de stabilire a prețului de vânzare a acțiunilor

Potrivit prevederilor legii³⁶, administrarea și deetatzarea proprietății publice se efectuează în conformitate cu principiile eficienței, legalității și transparenței și includ în particular: apărarea intereselor legitime ale statului, sporirea competitivității prin atragerea de investiții private, atragerea unui număr cât mai mare de participanți la privatizare, asigurarea concurenței loiale între participanți, sporirea atractivității bunurilor pasibile de privatizare prin alegerea unei modalități adecvate de privatizare etc.

Modalitatea de privatizare a bunurilor proprietate publică prin concurs comercial și concurs investițional este reglementată prin Legea nr.121-XVI din 04.05.2007³⁷, precum și prin Regulamentul concursurilor comerciale și investiționale de privatizare a proprietății publice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.919 din 30.07.2008³⁸. Prin concursuri comerciale și investiționale pot fi privatizate pachete de acțiuni sau părți sociale care constituie mai mult de 50% din capitalul social al societății comerciale, întreprinderi de stat, precum și complexe de bunuri imobile.

În temeiul Regulamentului aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.919 din 30.06.2008³⁹, Agenția Proprietății Publice, subordonată Guvernului, fiind organul abilitat cu administrarea și deetatzarea proprietății publice a statului în limita competențelor atribuite prin Legea nr.121-XVI din 04.05.2007⁴⁰, a decis expunerea în anul 2018 la privatizare prin concurs comercial a pachetului de acțiuni ale statului deținute în S.A. „Tutun-CTC”, în număr de 5076982 unități (90,81%).

La propunerea Ministerului Economiei și Infrastructurii la 21.11.2017, Guvernul⁴¹ a modificat componența Comisiei de concurs pentru organizarea și desfășurarea concursurilor comerciale și investiționale de privatizare a proprietății publice, formată din 7 membri, președintele Comisiei fiind secretarul de stat al Ministerului Economiei și Infrastructurii. Totodată, se constată că Agenția Proprietății Publice, în calitate de deținător și administrator al pachetului de acțiuni ale statului deținute în S.A. „Tutun-CTC”, nu a propus Guvernului includerea reprezentantului Comisiei Naționale a Pieței Financiare în componența Comisiei de concurs instituită în scopul privatizării valorilor mobiliare proprietate publică, deși, în viziunea auditului, acesta urma a fi inclus în Comisia respectivă.

Potrivit regulamentului⁴², Comisia de concurs are următoarele atribuții de bază: stabilirea prețului inițial de vânzare; aprobarea comunicatului informativ și a caietului de sarcini; desfășurarea concursului; determinarea câștigătorului; totalizarea rezultatelor concursului; monitorizarea executării obligațiilor contractuale; examinarea investițiilor efectuate înainte de termen; întocmirea proceselor-verbale privind desfășurarea, rezultatele concursului, precum și rezultatele onorării obligațiilor contractuale, cu prezentarea și păstrarea acestora la vânzător.

³⁵ Anexa nr.2 la Hotărârea Guvernului nr.919 din 30.06.2008 „Cu privire la organizarea și desfășurarea concursurilor comerciale și investiționale de privatizare a proprietății publice”.

³⁶ Art.3 din Legea nr.121-XVI din 04.05.2007.

³⁷ Art.41 alin. (1), alin. (2), alin. (3) și alin. (4) din Legea nr.121-XVI din 04.05.2007.

³⁸ Anexa nr.1 la Hotărârea Guvernului nr.919 din 30.06.2008 „Cu privire la organizarea și desfășurarea concursurilor comerciale și investiționale de privatizare a proprietății publice”.

³⁹ Art.7 alin. (2) din Legea nr.121-XVI din 04.05.2007; Anexa nr.1 la Hotărârea Guvernului nr.919 din 30.06.2008 „Cu privire la organizarea și desfășurarea concursurilor comerciale și investiționale de privatizare a proprietății publice”.

⁴⁰ Art.6 și art.7 din Legea nr.121-XVI din 04.05.2007, modificată prin Legea nr.153 din 14.07.2017 pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Agenția Proprietății Publice în subordinea Guvernului începând cu 18.08.2017).

⁴¹ Hotărârea Guvernului nr.1009 din 21.11.2017 „Cu privire la modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr.919 din 30 iulie 2008” (Comisia de concurs, în următoarea componență: secretarul de stat al Ministerului Economiei și Infrastructurii, președinte al Comisiei; directorul general al Agenției Proprietății Publice, vicepreședinte al Comisiei; șeful Direcției privatizare și postprivatizare, Agenția Proprietății Publice, secretarul Comisiei; directorul general adjunct al Agenției Proprietății Publice; secretarul general adjunct al Guvernului; secretarul de stat al Ministerului Finanțelor; secretarul de stat al Ministerului Justiției; secretarul de stat al Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului; secretarul de stat al Ministerului Educației, Culturii și Cercetării; secretarul de stat al Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale).

⁴² Pct.11 din Regulamentul concursurilor comerciale și investiționale de privatizare a proprietății publice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.919 din 30.06.2008 „Cu privire la organizarea și desfășurarea concursurilor comerciale și investiționale de privatizare a proprietății publice”.

Auditul a constatat că, până la convocarea la 05.10.2018 a ședinței Comisiei de concurs pentru organizarea și desfășurarea concursului comercial de privatizare a acțiunilor statului deținute în S.A. „Tutun-CTC”, directorul general al Agenției Proprietății Publice, prin scrisoarea din 26.09.2018⁴³, a informat Prim-ministrul Republicii Moldova despre intențiile privind organizarea în trimestrul IV al anului 2018 a unei runde de privatizare, în particular - expunerea la concurs comercial a pachetului de acțiuni ale statului deținute în S.A. „Tutun-CTC”, în număr de 5076982 unități (90,81%). În același context, Prim-ministrul Republicii Moldova a mai fost informat despre faptul că Comisia de concurs este în drept să stabilească un preț inițial de vânzare redus pentru S.A. „Tutun-CTC”, dar nu mai mic de 32,65 MDL per acțiune, valoarea totală a pachetului de acțiuni constituind 165,8 mil. MDL. La rândul său, Prim-ministrul Republicii Moldova, prin scrisoarea din 04.10.2018⁴⁴, a comunicat că acceptă propunerea Agenției Proprietății Publice privind organizarea unei runde de privatizare a bunurilor proprietate de stat.

La 04.10.2018, directorul general al Agenției Proprietății Publice, deținătoare a pachetului de acțiuni ale statului în S.A. „Tutun-CTC”, în număr de 5076982 unități (90,81%), a emis Ordinul nr.124⁴⁵, prin care a ordonat expunerea la concurs comercial, în conformitate cu Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.919 din 30.06.2008, a valorilor mobiliare ale societății comerciale cu capitalul social în mărime de 111,8 mil. MDL.

Ulterior, la 05.10.2018, a fost convocată Comisia de concurs, care, potrivit procesului-verbal nr.79 al ședinței, a decis expunerea la concurs comercial a pachetului de acțiuni ale statului deținute în S.A. „Tutun-CTC”, în număr de 5076982 unități (90,81%), prețul inițial de vânzare a acțiunilor fiind stabilit în sumă de 165,8 mil. MDL (32,65 MDL per acțiune), sau la prețul P_3 , fără a fi expus prin intermediul Bursei de Valori a Moldovei. Concomitent, s-au aprobat caietul de sarcini, comunicatul informativ privind condițiile de participare la concurs, care la 12.10.2018 a fost publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, termenul-limită pentru depunerea ofertelor/documentelor fiind stabilită data de 12.12.2018.

Auditul denotă că în procesul-verbal nr.81 din 14.12.2018 al ședinței Comisiei de concurs privind desfășurarea concursurilor comerciale și investiționale de privatizare a proprietății publice, inclusiv a pachetului de acțiuni ale statului deținute în S.A. „Tutun-CTC”, se menționează următoarele:

- Până la expirarea termenului-limită enunțat (12.12.2018) pentru depunerea ofertelor de participare la concursul comercial de privatizare a pachetului de acțiuni ale statului deținute în S.A. „Tutun-CTC”, în număr de 5076982 unități (90,81%), la Agenția Proprietății Publice au fost depuse trei oferte de privatizare: Î.C.S. „Le Bridge Corporation Limited” S.R.L., cu prețul de 166,0 mil. MDL; S.R.L. „UNITABACCO” - de 165,8 mil. MDL și S.R.L. „Concept Invest” - de 165,8 mil. MDL.

- La 14.12.2018 a fost convocată Comisia de concurs, care la prima etapă a concursului comercial a deschis ofertele de privatizare prezentate, a examinat documentele și informațiile incluse în oferte și, respectiv, a decis respingerea ofertei S.R.L. „Concept Invest”, fiindcă ofertantul nu a prezentat Planul de dezvoltare al S.A. „Tutun-CTC”, prevăzut în Caietul de sarcini.

- Comisia de concurs a calificat drept învingătoare ale concursului comercial 2 oferte de privatizare depuse de: Î.C.S. „Le Bridge Corporation Limited” S.R.L., cu prețul de 166,0 mil. MDL, și S.R.L. „UNITABACCO”, cu prețul de 165,8 mil. MDL, acestea fiind trecute la etapa a doua a concursului.

- În aceeași ședință din 14.12.2018, Comisia de concurs, la etapa a doua, a solicitat ofertanților calificați să propună îmbunătățirea prețului inițial din ofertă, la care administratorul S.R.L. „UNITABACCO” a comunicat că nu are propuneri de îmbunătățire a prețului din ofertă de 165,8 mil. MDL, iar administratorul Î.C.S. „Le Bridge Corporation Limited” S.R.L. a propus prețul de 166,1 mil. MDL, sau cu un pas de 85,0 mii MDL de la prețul inițial de 166,0 mil. MDL al ofertei, astfel aceasta fiind desemnată drept câștigătoare a concursului comercial.

- Î.C.S. „Le Bridge Corporation Limited” S.R.L., până la încheierea contractului de vânzare-cumpărare a pachetului de acțiuni ale statului deținute în S.A. „Tutun-CTC”, a achitat în bugetul de stat

⁴³ Scrisoarea Guvernului Republicii Moldova nr.04-03-1456 din 26.09.2018 „Cu privire la organizarea unei runde de privatizare a bunurilor proprietate de stat”.

⁴⁴ Scrisoarea Prim-ministrului Republicii Moldova nr.15-01-8003 din 04.10.2018.

⁴⁵ Pct.2 din Ordinul Agenției Proprietății Publice nr.124 din 04.10.2018 „Cu privire la expunerea la privatizare a proprietății publice”.

prețului stabilit de Comisia de concurs în sumă de 166,1 mil. MDL, precum și impozitul privat în sumă de 1,7 mil. MDL, sau 1% din valoarea de achiziție a acțiunilor statului.

▪ La 11.01.2019, Agenția Proprietății Publice, în calitate de deținător, administrator și vânzător al valorilor mobiliare, a încheiat cu Î.C.S. „Le Bridge Corporation Limited” S.R.L. contractul de vânzare-cumpărare a pachetului de acțiuni ale statului deținute în S.A. „Tutun-CTC”, în număr de 5076982 unități (90,81%), și a eliberat Dispoziția nr.52 de transmitere a acțiunilor, în baza căreia, la 26.02.2019, S.A. „Registru” le-a înscris la contul personal al cumpărătorului.

Probele de audit privind conformitatea organizării concursului comercial de privatizare a pachetului de acțiuni ale statului deținute în S.A. „Tutun-CTC” indică următoarele:

▪ Agenția Proprietății Publice, în calitate de deținător, administrator și vânzător al pachetului de acțiuni ale statului deținute în S.A. „Tutun-CTC”, în număr de 5076982 unități (90,81%), nu a asigurat conformitatea prevederilor legale⁴⁶ privind consecutivitatea organizării și desfășurării pe etape a concursului comercial din 14.12.2018, datorită faptului că primele două etape ale concursului s-au realizat în cadrul aceleiași ședințe, ceea ce, în viziunea auditului, a limitat în timp membrii Comisiei de concurs privind studierea documentelor și informațiilor incluse în oferte pentru determinarea corectă a câștigătorului, precum și că în aceeași zi au fost organizate mai multe concursuri comerciale și investiționale.

▪ La concursul comercial din 14.12.2018 privind privatizarea pachetului de acțiuni ale statului deținute în S.A. „Tutun-CTC”, Comisia de concurs a stabilit prețul de vânzare a acțiunilor P₃, în sumă de 165,8 mil. MDL (32,65 MDL per acțiune), sau ultimul preț neexpus prin intermediul Bursei de Valori a Moldovei, deși Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.453 din 02.06.2010⁴⁷ nu prevede o așa modalitate de stabilire a prețului.

Procedurile de desfășurare a procesului de vânzare a valorilor mobiliare prin licitație la Bursa de Valori a Moldovei și prin concurs comercial sunt stabilite prin regulamente separate⁴⁸, iar prețul inițial de vânzare este reglementat printr-un singur Regulament, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.453 din 02.06.2010⁴⁹. În acest context, auditul denotă că ultimul Regulament nu stabilește expres modul de trecere de la o procedură la alta, precum și mecanismul de formare a prețului inițial în asemenea cazuri. Astfel, Regulamentul nominalizat nu stipulează expres că Comisia de concurs este în drept să stabilească la concursul comercial prețul de vânzare P₃, neexpus la licitație cu strigare prin intermediul Bursei de Valori a Moldovei.

Comisia de concurs a admis neregulamentară⁵⁰ oferta S.R.L. „UNITABACCO”, cu prețul de 165,8 mil. MDL, la etapa a doua a concursului comercial din 14.12.2018 de privatizare a pachetului de acțiuni ale statului deținute în S.A. „Tutun-CTC”, cu toate că ultima nu a prezentat copii ale situațiilor financiare pe perioada de gestiune 2017, autentificate de către organul statistic teritorial, document prevăzut în Caietul de sarcini, oferta urmând a fi descalificată la prima etapă a concursului. Totodată, S.R.L. „UNITABACCO” a fost înregistrată la Agenția Servicii Publice la 06.12.2018, sau cu 6 zile înainte de depunerea ofertei de participare la privatizarea valorilor mobiliare proprietate publică a statului, nu a desfășurat activitate de antreprenariat, în așa mod nefiind asigurat principiul concurenței între ofertanți⁵¹.

⁴⁶ Art.41 alin. (5) din Legea nr.121-XVI din 04.05.2007; pct.26, pct.28, pct.32, pct.33 și pct.37 din Regulamentul concursurilor comerciale și investiționale de privatizare a proprietății publice (Anexa nr.1 la Hotărârea Guvernului nr.919 din 30.06.2008) (La prima etapă, în baza examinării documentelor și ofertelor prezentate, Comisia urma să califice ofertanții participanți la concurs, iar la etapa a doua, Comisia determină câștigătorul concursului, drept rezultat al desfășurării concursului de majorare a prețului și de îmbunătățire a celorlalte propuneri).

⁴⁷ Regulamentul cu privire la modul de stabilire a prețului inițial de vânzare a acțiunilor proprietate publică supuse privatizării, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.453 din 02.06.2010.

⁴⁸ Anexa nr.1 la Hotărârea Guvernului nr.919 din 30.06.2008 „Cu privire la organizarea și desfășurarea concursurilor comerciale și investiționale de privatizare a proprietății publice”; Regulamentul privind vânzarea acțiunilor proprietate publică pe piața reglementată, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.145 din 13.02.2008.

⁴⁹ Pct.1 din Hotărârea Guvernului nr.453 din 02.06.2010 „Cu privire la modul de stabilire a prețului inițial de vânzare a acțiunilor proprietate publică supuse privatizării”.

⁵⁰ Pct.21 lit.(b), pct.28 și pct.29 din Regulamentul concursurilor comerciale și investiționale de privatizare a proprietății publice (Anexa nr.1 la Hotărârea Guvernului nr.919 din 30.06.2008).

⁵¹ Art.5 alin. (2) lit.(d), art.7 alin. (1) lit.(d) din Legea concurenței nr.183 din 11.07.2012.

Analogic, S.R.L. „Concept Invest”, care a prezentat oferta de privatizare la concursul comercial din 14.12.2018, a fost înregistrată la Agenția Servicii Publice la 23.10.2018, iar informația din fișa contului curent generalizat de către Serviciul Fiscal de Stat denotă că aceasta nu a practicat activitate de antreprenariat.

Așadar, auditul relevă că, din cele trei oferte de privatizate depuse la concursul comercial din 14.12.2018, numai o ofertă a întrunit condițiile Caietului de sarcini (Î.C.S. „Le Bridge Corporation Limited” S.R.L.) pentru a trece la etapa a doua a concursului, și nu 2 oferte de privatizare calificate, după cum este stipulat în procesul-verbal al Comisiei de concurs nr.81 din 14.12.2018, în așa mod fiind denaturate rezultatele etapei a doua a concursului comercial privind propunerile ofertanților de îmbunătățire a prețului de privatizare a valorilor mobiliare proprietate publică.

Astfel, pentru neprezentarea documentelor, oferta S.R.L. „UNITABACCO”, cu prețul de 165,8 mil. MDL, urma a fi descalificată, iar Î.C.S. „Le Bridge Corporation Limited” S.R.L. a propus un preț majorat cu 85,0 mii MDL (166,1 mil. MDL), fiind nesemnificativ față de prețul inițial de vânzare (P₁) de 338,3 mil. MDL, și nu și-a asumat cele mai avantajoase obligații în sensul satisfacerii condițiilor concursului.

În aceste circumstanțe, probele de audit denotă că Comisia de concurs, contrar legii⁵², nu a asigurat apărarea drepturilor și intereselor legitime ale statului privind vinderea pachetului de acțiuni în condiții de eficiență, legalitate și concurență, cu atragerea unui număr cât mai mare de participanți la privatizare, acordarea de drepturi egale și asigurarea concurenței legale între participanți, fiind în drept să adopte, conform Regulamentului⁵³, decizia privind finalizarea concursului fără determinarea câștigătorului, sau să declare concursul nul. În consecință, pachetul de acțiuni ale statului deținute în S.A. „Tutun-CTC” a fost vândut la concursul comercial cu prețul de 166,1 mil. MDL, diminuat cu 172,2 mil. MDL (50,9%) față de prețul real al acțiunilor de 338,3 mil. MDL, calculat la situația din 31.12.2017.

De menționat că pct.37 din Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.919 din 30.06.2008⁵⁴ este depășit și imperfect și **nu stabilește expres mărimea pasului de îmbunătățire a prețului inițial în % față de prețul ofertei prezentate la concurs**, când în ședința Comisiei de concurs ofertanții fac propuneri de îmbunătățire a prețului inițial, începând cu participantul care a indicat în cerere cel mai mic preț.

Deși pachetul de acțiuni ale statului deținute în S.A. „Tutun-CTC”, în număr de 5076982 unități (90,81%), a fost privatizat de Î.C.S. „Le Bridge Corporation Limited” S.R.L., iar Agenția Proprietății Publice a radiat la 12.02.2019 informația din Registrul patrimoniului public⁵⁵, la momentul efectuării auditului, conform listei societăților pe acțiuni, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.902 din 06.11.2017⁵⁶, Agenția era deținător și administrator al pachetului de acțiuni datorită nemodificării hotărârii nominalizate, ulterior fiind operate modificări conform Hotărârii Guvernului nr.529 din 06.11.2019⁵⁷.

Probele de audit privind conformitatea procesului de monitorizare a executării obligațiilor stabilite în contractul de vânzare-cumpărare a pachetului de acțiuni ale statului relevă următoarele:

Directorul general al Agenției Proprietății Publice a încheiat, la 11.01.2019, cu Î.C.S. „Le Bridge Corporation Limited” S.R.L contractul de vânzare-cumpărare a pachetului de acțiuni ale statului deținute în S.A. „Tutun-CTC”, cu derogări de la condițiile obligatorii, inclusiv în lipsa indicatorilor de activitate economico-financiară cuantificabili, precum și a termenelor de implementare a obiectivelor din Planul de dezvoltare al S.A. „Tutun-CTC”, prezentat la concursul comercial din 14.12.2018, prin care cumpărătorul valorilor mobiliare ale statului s-a obligat în termen mediu și scurt să investească 2,0 - 3,0 mil. dolari SUA.

⁵² Art.3 alin. (2) lit.(e) și alin.(4) lit.(c) din Legea nr.121-XVI din 04.05.2007.

⁵³ Pct.21 lit.(b), pct.29, pct.31, pct.38 și pct.41 din Regulamentul concursurilor comerciale și investiționale de privatizare a proprietății publice (Anexa nr.1 la Hotărârea Guvernului nr.919 din 30.06.2008).

⁵⁴ Pct.37 din Regulamentul concursurilor comerciale și investiționale de privatizare a proprietății publice (Anexa nr.1 la Hotărârea Guvernului nr.919 din 30.06.2008).

⁵⁵ Hotărârea Guvernului nr.675 din 06.06.2008.

⁵⁶ Anexa nr.4¹ . Lista societăților pe acțiuni în care Agenția Proprietății Publice exercită funcția de deținător de acțiuni (părți sociale) la Hotărârea Guvernului nr.902 din 06.11.2017 „Cu privire la organizarea și funcționarea Agenției Proprietății Publice”.

⁵⁷ Hotărârea Guvernului nr.529 din 06.11.2019 „Cu privire la transmiterea părții sociale a unei societăți comerciale, la modificarea și abrogarea unor hotărâri ale Guvernului”.

De asemenea, în contractul de vânzare-cumpărare a pachetului de acțiuni ale statului deținute în S.A. „Tutun-CTC”, încheiat între Agenția Proprietății Publice și Î.C.S. „Le Bridge Corporation Limited” S.R.L, părțile nu au stabilit modalitatea de exploatare a porțiunii de cale ferată cu lungimea de 1,0 km, care trece pe teritoriul S.A. „Tutun-CTC” și este conectată către Întreprinderea de Stat „Rezervcom” a Agenției Rezerve Materiale, unde sunt stocate și are loc împrăștierea bunurilor materiale din rezerva de stat și de mobilizare, precum și accesul către întreprinderile „Combinatului de Panificație”. Probele de audit denotă că, după privatizarea S.A. „Tutun-CTC”, cumpărătorul valorilor mobiliare ale statului a solicitat la 22.04.2019 sistarea tranzitului de vagoane pe linia de cale ferată către Agenția Rezerve Materiale, iar după negocieri, în baza scrisorii Agenției Proprietății Publice din 21.08.2019, tranzitul a fost reluat în condițiile stabilite de noul proprietar al S.A. „Tutun-CTC”.

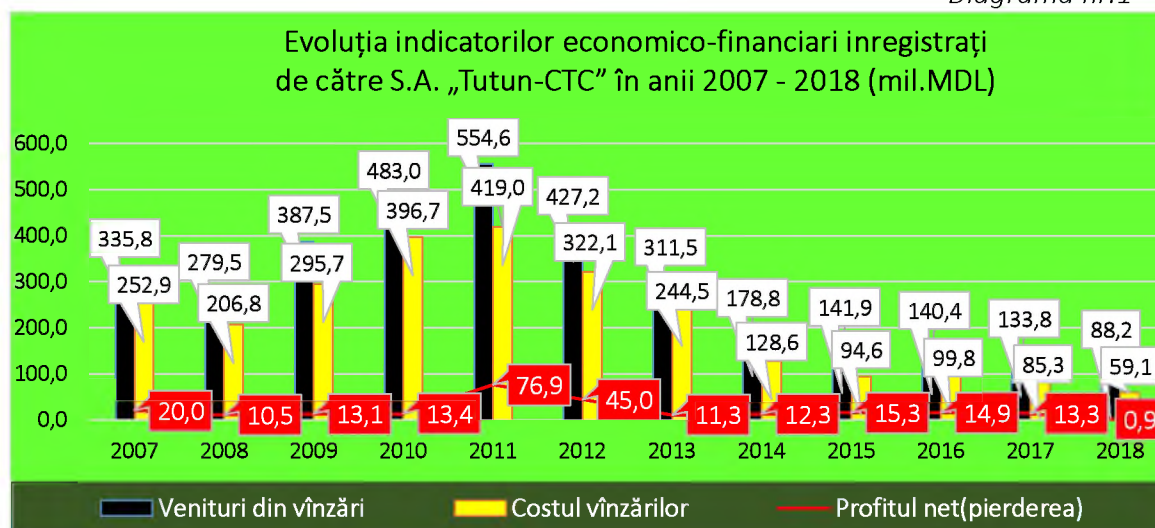
Auditul relevă că acest fapt se datorează cadrului normativ existent cu privire la privatizarea prin concurs comercial⁵⁸, care nu reglementează exhaustiv impunerea altor obligații, în special asigurarea unui management eficient, îmbunătățirea activității economico-financiare a societăților comerciale, în vederea realizării scopurilor principale ale privatizării, prevăzute în art.3 din Legea nr.121-XVI din 04.05.2007, cum ar fi restructurarea economiei naționale și sporirea competitivității acesteia prin atragerea de investiții private, prin asigurarea unui management eficient și prin alte modalități.

7.4. Contextul general privind activitatea economico-financiară a S.A. „Tutun-CTC”

Întrucât prețul inițial de vânzare a pachetului de acțiuni ale statului deținute în S.A. „Tutun-CTC” s-a stabilit luându-se în calcul indicatorii rentabilității comerciale și lichidității intermediare, auditul a efectuat analiza activității economice a societății, a mediului de afaceri în care a activat, precum și a activității organelor de conducere.

Analiza activității economico-financiară a S.A. „Tutun-CTC” raportată în anii 2007-2018 denotă un trend atât pozitiv, cât și negativ a indicatorilor financiari ai acesteia. Evoluția indicatorilor economico-financiari ai S.A. „Tutun-CTC” în anii 2007 – 2018 este reflectată în **Diagrama nr.1**.

Diagrama nr.1

Sursă: Rapoartele financiare ale S.A. „Tutun-CTC” pe anii 2007-2018.

În urma analizei rezultatelor financiare, auditul a constatat că, până la expunerea la vânzare a pachetului de acțiuni ale statului deținute în S.A. „Tutun-CTC” la licitația cu strigare organizată la 17-19.12.2008 prin intermediul Bursei de Valori a Moldovei, societatea comercială, în anul 2007, a înregistrat **venituri din vânzări** în sumă de **335,8 mil. MDL**. Cel mai înalt indicator a fost atins în anul 2011, când veniturile din vânzări au constituit **554,6 mil. MDL**. Ulterior, în anul 2018, auditul atestă o scădere

⁵⁸ Art.41 din Legea nr.121-XVI din 04.05.2007; Anexa nr.1 la Hotărârea Guvernului nr.919 din 30.06.2008 „Cu privire la organizarea și desfășurarea concursurilor comerciale și investiționale de privatizare a proprietății publice”.

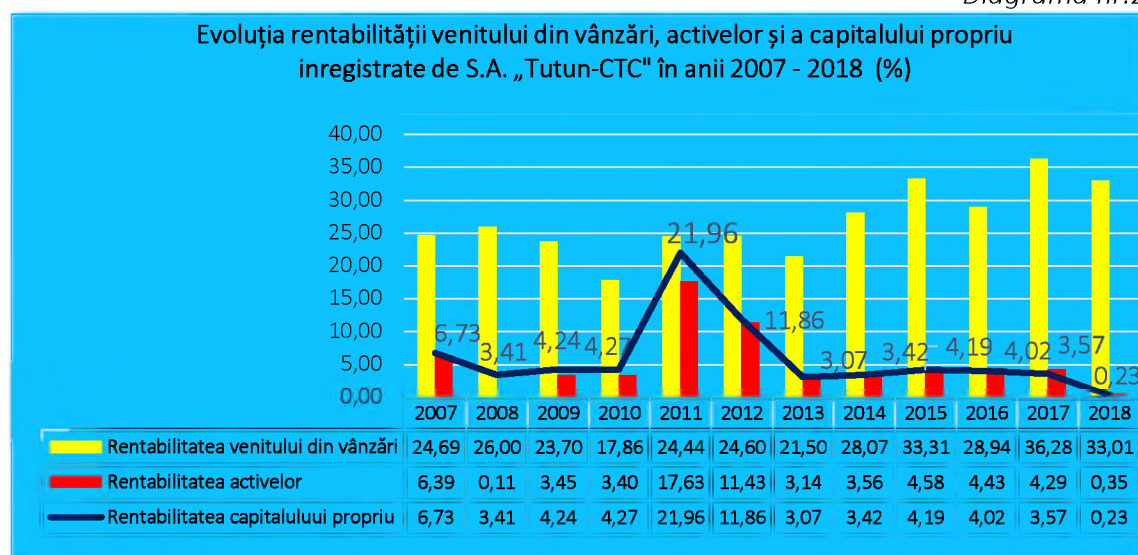
de 2,8 ori a veniturilor din vânzări, sau cu **247,6 mil. MDL** față de anul 2007, acestea înregistrând suma de **88,2 mil. MDL**, iar față de anul 2011 - o micșorare cu **466,4 mil. MDL**, sau de 5,2 ori.

Costul vânzărilor înregistrate în anul 2018 de către S.A. „Tutun-CTC”, în funcție de veniturile acumulate din vânzări în evoluție a scăzut până la **59,1 mil. MDL**, sau cu 193,8 mil. MDL mai puțin față de anul 2007 și, respectiv, cu 360,0 mil. MDL față de anul 2011, când au fost înregistrate cele mai bune rezultate.

Profitul net obținut de către societatea comercială în anul 2007 a constituit **20,0 mil. MDL**, iar în anul 2011 acesta a crescut până la **76,9 mil. MDL**. Ulterior, după expunerea pachetului de acțiuni ale statului deținute în S.A. „Tutun-CTC” la concursul comercial din 14.12.2018, se atestă o scădere bruscă a profitului net, care s-a micșorat până la **0,9 mil. MDL**, sau cu 19,1 mil. MDL (22,2 ori) față de cel obținut în anul 2007 și, respectiv, cu 76,0 mil. MDL (84,4 ori) comparativ cu rezultatele pe anul 2011, când au fost înregistrați indicatori medii și înalți ai profitului net.

Rentabilitatea reprezintă un indicator al eficienței, care exprimă capacitatea societății comerciale de a-și utiliza cât mai eficient activele sale procurate și de a câștiga profit. Analiza de către audit a unor indicatori ai rentabilității denotă probe sigure precum că Agenția Proprietății Publice a vândut pachetul de acțiuni ale statului deținute în S.A. „Tutun-CTC”, care în anii 2007-2018 a înregistrat o rentabilitate înaltă, cu capacități sporite de a genera profit. Evoluția rentabilității venitului din vânzări, activelor și a capitalului propriu ale S.A. „Tutun-CTC” este reflectată în **Diagrama nr.2**.

Diagrama nr.2

Sursă: Rapoartele financiare ale S.A. „Tutun-CTC” pe anii 2007-2018.

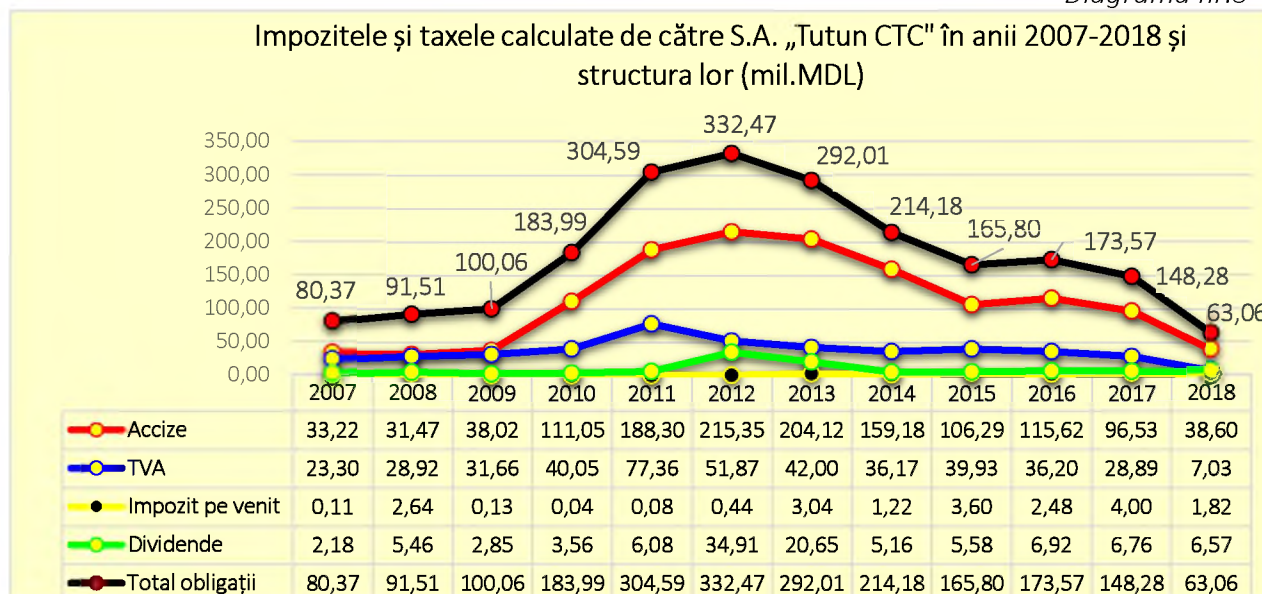
Rentabilitatea veniturilor din vânzări înregistrată în anii 2007-2018 de către S.A. „Tutun-CTC”, caracterizată prin mărimea profitului brut obținut la un leu venituri din vânzări, denotă o tendință de creștere a rentabilității veniturilor din vânzări, care a variat de la 17,86% în anul 2010 până la 36,28% în anul 2017 și a influențat pozitiv asupra activității societății comerciale.

Rentabilitatea activelor, care reflectă nivelul profitului obținut de la fiecare leu al mijloacelor investite în circuitul societății comerciale, a fost înregistrată la nivelul cel mai înalt în anii 2011 și 2012, constituind 17,63% și, respectiv, 11,43%, după care în anul 2018 a fost negativă, scăzând brusc până la nivelul de **0,35%** față de cel optim de 10%.

Rentabilitatea capitalului propriu se caracterizează prin mărimea profitului obținut pentru fiecare leu investit în capitalul propriu, nivelul optim fiind de 20-25%. În anul 2011, S.A. „Tutun-CTC” a înregistrat cea mai bună valoare a rentabilității capitalului propriu, care a constituit 21,86%, ulterior, în evoluție, au fost înregistrate valori negative, în anul 2018 rentabilitatea scăzând până la **0,23%**. Indicatorii economico-financiar înregistrați de către S.A. „Tutun-CTC” în anii 2007-2018 sunt reflectați în **Tabelul nr.2** - anexă la Raportul de audit.

Impozitele și taxele calculate de către S.A. „Tutun CTC”. Politicile bugetar-fiscale anual adoptate și importurile produselor din tutun în evoluție au influențat activitatea producătorului autohton, soldându-se cu ratarea în anul 2018 a unor venituri bugetare în sumă de 269,41 mil. MDL, sau de la 332,47 mil. MDL - în anul 2012, când suma obligațiilor fiscale față de bugetul de stat a înregistrat cea mai mare creștere, până la 63,06 mil. MDL, înregistrate în anul 2018, când pachetul de acțiuni ale statului în societatea comercială a fost expus pentru vânzare la concursul comercial din 14.12.2018. Impozitele și taxele calculate de către S.A. „Tutun-CTC” în anii 2007-2018 și structura lor se reflectă în **Diagrama nr.3**.

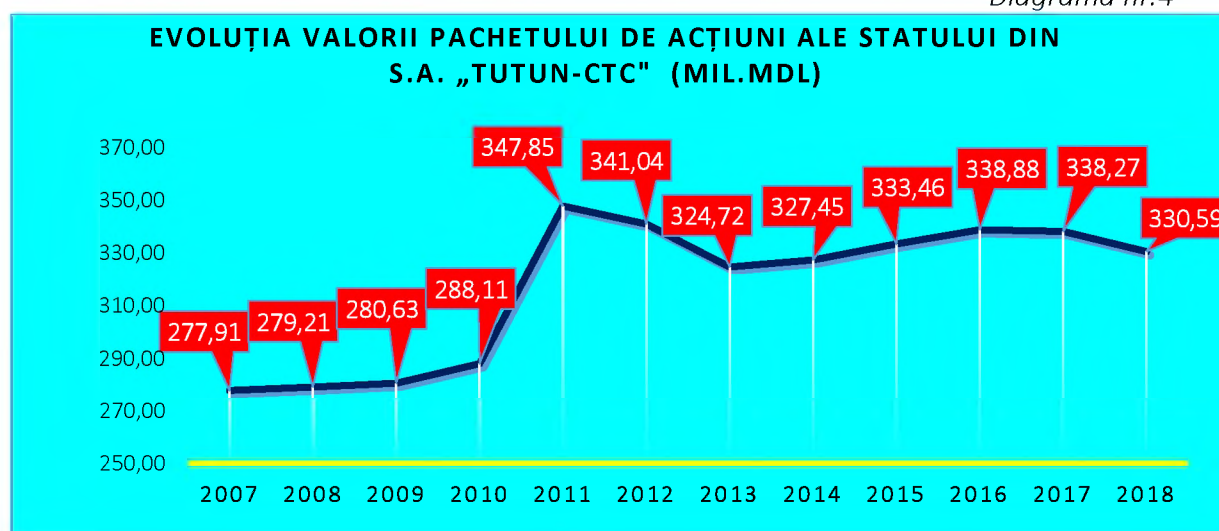
Diagrama nr.3

Sursă: Fișele conturilor generalizate ale S.A. „Tutun-CTC” eliberate de către Serviciul Fiscal de Stat.

Pachetul de acțiuni ale statului deținute în S.A. „Tutun-CTC”, în număr de 5076982 unități (90,81%), în anii 2011 și 2012 a avut cea mai mare valoare, egală cu 347,85 mil. MDL și, respectiv, 341,04 mil. MDL, iar când a fost expus la concursul comercial din 14.12.2018, acesta a costat 338,27 mil. MDL. Evoluția valorii pachetului de acțiuni ale statului deținute în S.A. „Tutun-CTC” este reflectată în **Diagrama nr.4**.

Diagrama nr.4

Sursă: Rapoartele financiare ale S.A. „Tutun-CTC” pe anii 2007-2018.

În anii 2007-2018, valoarea de bilanț per acțiune a variat de la 54,74 MDL până la 68,51 MDL, iar în anul 2018 aceasta a constituit 66,63 MDL per acțiune. Ulterior, la concursul comercial din 14.12.2018, pachetul de acțiuni, care costa 338,27 mil. MDL, a fost expus la vânzare cu prețul de 165,8 mil. MDL (32,65 per acțiune), sau mai ieftin cu 172,5 mil. MDL, valoarea per acțiune fiind diminuată cu 33,98 MDL.

Auditul a constatat că valoarea inițială a mijloacelor fixe la 01.01.2008 a constituit 395,1 mil. MDL, care pe parcursul a 10 ani s-a diminuat cu 206,7 mil. MDL, depășind de 5,2 ori procurările în sumă de **49,1 mil. MDL**, efectuate preponderent în anii 2008-2009, astfel constatându-se neutilizarea fondului de dezvoltare a societății, în sumă de **220,3 mil. MDL**, pentru procurarea mijloacelor fixe în scopuri de producție, cu majorarea ulterioară a capitalului social. Totodată, se atestă neevaluarea activelor nemateriale în sumă de 6,1 mil. MDL (brevete, mărci, programe TI), amortizate 99,3%, având impact negativ asupra capitalului propriu și costului valorilor mobiliare privatizate.

Auditul a identificat stocuri de materie primă fără mișcare în sumă de 29,2 mil. MDL/318,9 tone, procurate în anii 2011-2014, destinate producerii articolelor din tutun și care pot genera pierderi societății, din care în anul 2017 au fost decontate la cheltuieli materii prime în sumă de **2,3 mil. MDL**.

La 31.12.2018, valoarea creanțelor comerciale constituia 67,6 mil. MDL, fiind în diminuare cu 36,8 mil. MDL, sau de 1,5 ori, față de anul 2017. Astfel, societatea comercială, în anul 2018, a admis creanțe compromise în sumă de **15,9 mil. MDL**, inclusiv 8,2 mil. MDL au fost trecute la cheltuieli, iar 7,7 mil. MDL au rămas în sold la finele perioadei de gestiune. Totodată, creanța dubioasă în sumă de 3,9 mil. MDL, care aparținea unui debitor insolubil, a fost decontată din rezervă.

Urmare intrării în vigoare a modificărilor legale⁵⁹, în anul 2018 unii agenți economici au returnat societății comerciale mărfuri în sumă de **22,7 mil. MDL**, care au fost livrate în anul 2017. Din returul de marfă în sumă de 13,4 mil. MDL, în anul 2018 au fost exportate în Transnistria articole din tutun în sumă de **9,2 mil. MDL**, iar diferența de 4,1 mil. MDL a fost realizată în anul 2019. În circumstanțele constatate de audit, în anul 2018 mărimea profitului obținut a fost diminuată cu suma de **17,0 mil. MDL** și, respectiv, a cotei impozitului pe venit și a dividendelor care urmau a fi achitate statului.

Contrar prevederilor legale⁶⁰, factorii de decizie nu au întreprins măsuri în vederea majorării capitalului social cu excedentul format peste limita stabilită de statut în sumă de **9,4 mil. MDL**, dar au utilizat neregulamentar **3,0 mil. MDL** din rezervele prevăzute de legislație pentru calcularea recompenselor membrilor Consiliului de administrare și angajaților S.A. Tutun-CTC, inclusiv prime medicale și contribuții sociale.

În anii 1998-2018, S.A. Tutun-CTC a format **un fond de rezerve statutare** în sumă de **220,3 mil. MDL**, iar organele de conducere ale societății nu au întreprins măsuri pentru utilizarea fondului de dezvoltare a întreprinderii, în vederea majorării valorii capitalului social și potențialului economic al societății.

Societatea comercială a reflectat neregulamentar⁶¹ la contul „Alte rezerve” suma de 13,4 mil. MDL, calculată ca diferența din reevaluarea activelor, care de fapt urmau a fi reflectate la alte elemente de capital propriu, utilizând contrar destinației suma de **9,0 mil. MDL**, inclusiv 5,0 mil. MDL - pentru acoperirea pierderilor din anii 2013 și 2015, și, respectiv, 3,9 mil. MDL - creanță dubioasă casată direct din fondul de rezervă în anul 2017.

7.5. Analiza indicatorilor producției autohtone, importului și exportului produselor din tutun pe parcursul anilor 2007-2018

Analiza efectuată de către audit asupra principalilor indicatori statistici privind ramura tutunului, care pe parcursul anilor 2007-2018 au influențat activitatea S.A. „Tutun - CTC”, denotă următoarele:

- Suprafețele însămânțate cu tutun, recolta globală și fabricarea produselor din tutun la nivel național au înregistrat un trend negativ.
- În perioada anilor 2007-2013, în Republica Moldova au fost aplicate un șir de politici bugetar-fiscale la produsele din tutun⁶², care au dus la creșterea cotei de accize ad valorem de la 3,0% până la 30,0%.

⁵⁹ Pct.3 din Hotărârea Guvernului nr.613 din 01.08.2017.

⁶⁰ Art.46 și art.65 alin.(2) lit. (h) din Legea privind societățile pe acțiuni nr.1134 din 02.04.1997.

⁶¹ Ordinul Ministerului Finanțelor nr.118 din 06.08.2013 „Privind aprobarea Standardelor Naționale de Contabilitate” (SNC, CAPITAL PROPRIU ȘI DATORII).

⁶² Codul fiscal nr.1163-XIII din 24.04.1997; Legea pentru modificarea și completarea unor acte legislative nr.154-XVI din 21.07.2005; Legea pentru modificarea și completarea unor acte legislative nr.172-XVI din 10.07.2008; Legea pentru modificarea și completarea unor acte legislative nr.108-VIII din 17.12.2009; Legea pentru modificarea și completarea unor acte legislative nr.48 din 26.03.2011; Legea pentru modificarea și completarea unor

▪ În conformitate cu obligațiile asumate față de Uniunea Europeană, armonizarea legislației naționale în domeniul controlului tutunului cu legislația Uniunii Europene⁶³ a dus la majorarea cotei specifice a accizelor de la 30 MDL - în anul 2013, până la 410 MDL pentru 1000 de țigări - în anul 2018, iar până în anul 2025 valoarea accizelor urmează să constituie 90 de euro pentru 1000 de țigări.

▪ În anul 2018 suma accizelor încasate la bugetul de stat la produsele din tutun, față de anul 2017, s-a diminuat cu 180,0 mil. MDL.

▪ Conform legilor bugetare anuale⁶⁴, au fost stabilite prețuri minime de comercializare la produsele din tutun autohtone, care au avut impact negativ asupra cifrei de afaceri.

▪ Deși, începând cu anul 2013, cotele accizelor au fost consecutiv majorate, volumul încasărilor la Bugetul Public Național la produsele din tutun fabricate pe teritoriul Republicii Moldova s-a diminuat de la 227,3 mil. MDL - în anul 2011, până la 70,7 mil. MDL - în anul 2018.

▪ Datele statistice atestă faptul că, pe parcursul perioadei analizate, importul produselor din tutun și înlocuitorilor de tutun prelucrați a depășit exportul de la 5,6 ori - în anul 2009, până la 3,7 ori - în anul 2017.

▪ Facilitățile acordate la produsele din tutun pe parcursul anilor 2011-2018 în conformitate cu Codul fiscal nr.1163-XIII din 24.04.1997⁶⁵ au constituit suma de 1064,6 mil. MDL, în deosebi, facilitățile acordate în anii 2016-2018 au crescut de la 149,9 mil. MDL până la 401,1 mil. MDL.

▪ Cumpărătorul pachetului de acțiuni ale statului deținute în S.A. „Tutun-CTC” a importat produse din tutun în valoare de 1380,0 mil. MDL și a exportat - de 303,8 mil. MDL, beneficiind în anii 2011-2018 de facilități conform Codului fiscal⁶⁶ prin rețeaua duty-free în sumă totală de 277,2 mil. MDL, inclusiv 110,8 mil. MDL - acordate în anul 2018, când valorile mobiliare ale statului au fost expuse pentru vânzare la concursul comercial din 14.12.2018.

▪ Anual, prin diferite Hotărâri de Guvern, unor agenți economici, în scopul asigurării activității stabile, li s-a acordat scutirea de plata dividendelor/defalcarea în bugetul de stat a unei părți din profitul net obținut, S.A. „Tutun CTC”, aflându-se în situația economico-financiară dificilă, nu a beneficiat de asemenea scutiri, fapt ce indică și un tratament neechitabil față de această societate.

▪ Conform cadrului normativ⁶⁷, au fost limitate posibilitățile de repartizare a profitului net pentru dezvoltarea S.A. „Tutun CTC” prin investiții, stabilindu-se ca profitul net obținut în mărime de 50% să fie defalcat pentru plata dividendelor. Evoluția producției autohtone, importului și exportului produselor din tutun pe anii 2007-2018 este reflectată în **Tabelul nr.3** - anexă la Raportul de audit.

7.6. Conformitatea administrării de către reprezentanții statului, membrii consiliilor, comisiei de cenzori și manageri a pachetului de acțiuni ale statului deținute în S.A. „Tutun-CTC”

Auditul a constatat că Agenția Proprietății Publice și Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, în anii 2007-2018, au exercitat drepturile și obligațiile statului deținute în S.A. „Tutun-CTC”⁶⁸, desemnând prin ordinele lor reprezentanții statului, membrii consiliului și comisiei de cenzori. Cadrul

---

acte legislative nr. 267 din 23.12.2011; Legea pentru modificarea și completarea unor acte legislative nr.178 din 11.07.2012; Legea nr.324 din 27.12.2012 pentru modificarea și completarea Codului fiscal nr.1163-XIII din 24 aprilie 1997; Legea pentru modificarea și completarea unor acte legislative nr.71 din 12.04.2015; Legea cu privire la modificarea și completarea unor acte legislative nr. 38 din 17.06.2016; Legea cu privire la modificarea și completarea unor acte legislative nr.281 din 16.12.2016; Legea cu privire la modificarea și completarea unor acte legislative nr.288 din 15.12.2017.

⁶³ Hotărârea Guvernului nr. 356 din 22.04.2005 „Pentru aprobarea Planului de Acțiuni Republica Moldova-Uniunea Europeană”; Hotărârea Guvernului nr. 100 din 16.02.2012 „Cu privire la aprobarea Programului național privind controlul tutunului pentru anii 2012-2016”; Hotărârea Guvernului nr.1015 din 23.11.2017 „Cu privire la aprobarea Programului național privind controlul tutunului pentru anii 2017-2021 și a Planului de acțiuni pentru implementarea acestuia”.

⁶⁴ Legea bugetului de stat pe anul 2016 nr.154 din 01.07.2016; Legea bugetului de stat pentru anul 2017 nr.279 din 16.12.2016; Legea bugetului de stat pentru anul 2018 nr.289 din 15.12.2017.

⁶⁵ Art.124 din Codul fiscal nr.1163-XIII din 24.04.1997.

⁶⁶ Art.124 din Codul fiscal nr.1163-XIII din 24.04.1997.

⁶⁷ Hotărârea Guvernului nr.110 din 23.02.2011 „Cu privire la unele aspecte ce țin de repartizarea profitului net anual al societăților pe acțiuni cu cota de participare a statului și a întreprinderilor de stat”.

⁶⁸ Legea nr.1134-XIII din 02.04.1997; Hotărârea Guvernului nr.1053 din 11.11.2010 „Pentru aprobarea Regulamentului cu privire la reprezentarea statului în societățile comerciale”; Hotărârea Guvernului nr.109 din 02.02.1999 „Cu privire la reprezentarea statului în societățile economice”.

normativ⁶⁹ prevede un spectru larg de responsabilități privind protejarea intereselor statului în societățile comerciale, inclusiv aprobarea direcțiilor prioritare de activitate, controlul asupra utilizării eficiente a patrimoniului de stat, precum și eficacitatea funcționării organelor de conducere.

Analiza activității organelor de conducere ale statului în societatea comercială, reieșind din indicatorii de producere și de comercializare înregistrați în anii 2007-2018, relevă următoarele:

- Majoritatea indicatorilor economici aprobați de către membrii consiliului societății în Planurile de afaceri anuale atestă un trend negativ, inclusiv volumul de producere și de comercializare a produselor fabricate, profitul net, defalcările la bugetul de stat, fapt care denotă ineficiența activității consiliilor de administrare și înrăutățirea situației economico-financiare a societății. Evoluția principalilor indicatori de activitate ai S.A. „Tutun-CTC” în perioada anilor 2007-2018 este reflectată în **Tabelul nr.4** - anexă la Raportul de audit.

- În anul 2018, volumul de producție a produselor din tutun a constituit 0,8 mld. de țigări, care, **în evoluție, a scăzut cu 4,1 mld. de țigări** față de cantitatea produsă în anul 2007 sau până la inițierea procedurii de privatizare a valorilor mobiliare, iar pentru anii 2019-2020 membrii consiliului au aprobat volume de producere și de comercializare reduse până la **0,3-0,2 mld. de țigări**, direcții care nu pot fi considerate prioritare în activitatea societății comerciale.

- În anul 2018, gradul de utilizare a utilajului a constituit 18,6%, fiind produse 0,8 mld. de țigări, față de capacitatea de producere conform Planului de afaceri de 4,3 mld. de țigări. În rezultatul reducerii volumului efectiv de producere, numărul mediu scriptic al personalului societății s-a micșorat de la 1071 unități - în anul 2007, până la 188 unități - în anul 2018. Totodată, unii angajați ai societății timp de 10 ani au beneficiat de plăți pentru șomaj tehnic și staționări în sumă totală de 15,7 mil. MDL, astfel majorându-se cheltuielile în perioadele respective și diminuându-se mărimea profitului obținut.

- Auditul constată că, în timp ce se diminuau principalii indicatori ai activității S.A. „Tutun-CTC”, în perioada anilor 2014-2018 membrilor consiliilor le-au fost majorate indemnizațiile și recompensele, acestea constituind 4,4 mil. MDL.

- Fără a se lua în calcul executarea în evoluție a tuturor indicatorilor economico-financiar ai S.A. „Tutun - CTC” din Planurile de afaceri anuale, reprezentanților statului, membrilor consiliilor și comisiei de cenzori le-au fost stabilite recompense în funcție de mărimea profitului net obținut de societatea comercială.

- Selectarea și numirea managerilor S.A. „Tutun -CTC”, în majoritatea cazurilor, s-au efectuat în lipsa organizării concursurilor, după cum prevăd normele legale⁷⁰.

- Încheierea contractului cu managerul societății comerciale, condițiile de salarizare (salariul de funcție, mărimea recompenselor calculate din profitul net și venitul din vânzări) nu s-au coordonat cu autoritatea ierarhic superioară, prin ce s-au încălcat prevederile legale⁷¹. Totodată, auditul menționează că mărimea încincită (maximă) a salariului⁷² a fost stabilită neținându-se cont de dinamica descendentă a indicatorilor economici din ultimii ani.

- În perioada anilor 2014-2018, managerilor societății comerciale le-au fost stabilite nejustificat salariile și recompensele în funcție de mărimea profitului net și de volumul vânzărilor din perioada analizată, acestea constituind 3,7 mil. MDL, neluându-se în calcul toți indicatorii financiar din Planurile de afaceri aprobate. Informația privind plățile salariale pentru remunerarea muncii reprezentanților statului, membrilor consiliilor și comisiei de cenzori pe anii 2007-2018 se reflectă în **Tabelul nr.5** - anexă la Raportul de audit.

⁶⁹ Legea privind administrația publică centrală de specialitate nr. 98 din 04.05.2012; Hotărârea Guvernului nr.793 din 02.12.2009 „Cu privire la aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, structurii și efectivului-limită ale aparatului central al acestuia”.

⁷⁰ Art.3 alin. (2) lit.(c) din Legea nr.121-XVI din 04.05.2007.

⁷¹ Pct.19 (1) și (6) din Hotărârea Guvernului nr.1053 din 11.11.2010 „Pentru aprobarea Regulamentului cu privire la reprezentarea statului în societățile comerciale”.

⁷² Art.23 alin.(2) din Legea salarizării nr.847 din 14.02.2002.

▪ Membrii Consiliului de administrare al S.A. „Tutun-CTC” nu au fost absolviți de obligația de a prezenta Darea de seamă pentru anul 2018 cu privire la activitatea consiliului și a societății, astfel nerespectându-se prevederile legale⁷³.

▪ Doi membri ai Consiliului de administrare al S.A. „Tutun-CTC”⁷⁴ au beneficiat în anii 2016-2018 de plăți salariale în sumă de 315,4 mii MDL și, respectiv, de 39,4 mii MDL, concomitent fiind și membri ai Comisiei de concurs, care au stabilit prețul inițial de vânzare a pachetului de acțiuni ale statului deținute în S.A. „Tutun-CTC” și au decis desemnarea câștigătorului concursului comercial de privatizare din 14.12.2018. În așa situație, auditul consideră că pot fi periclitare principiile generale de tratare și soluționare a conflictului de interese, statuate prin Legea nr.133 din 17.06.2016⁷⁵.

7.7. Alte constatări de audit

Auditul a făcut și alte constatări importante ce țin de administrarea patrimoniului societății comerciale. S.A. „Tutun-CTC”, aflându-se în proces de privatizare, fără acordul Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, a organizat la 11.09.2017 licitația privind comercializarea a 3 imobile cu suprafața de 130,1 m², inclusiv a mijloacelor fixe ce intră în componența lor, care ulterior a fost anulată, datorită interzicerii de către minister a înstrăinării activelor menționate.

Pentru a evita restricțiile Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, Consiliul de administrare al S.A. „Tutun-CTC”, la ședința din 12.10.2017, contrar legii⁷⁶, a acceptat înființarea unei societăți civile cu participarea S.R.L. „Grand Oil”, iar la 03.11.2017 a încheiat contractul de societate civilă nr.27/7/17. Conform clauzelor contractului, S.A. „Tutun-CTC” a pus în dispoziția S.R.L. „Grand Oil” 3 imobile aflate în proprietatea statului, care au fost demolate, iar S.R.L. „Grand Oil” a construit în locul lor o clădire de laborator cu valoarea de 1,6 mil. MDL și o stație de alimentare cu combustibil cu valoarea de 7,0 mil. MDL. După darea în exploatare a construcțiilor nominalizate, S.A. „Tutun-CTC” a beneficiat cu titlu gratuit de clădirea laboratorului cu suprafața de 111,4 m² și valoarea de 1,6 mil. MDL, iar stația de alimentare cu combustibil cu suprafața de 237,1 m², construită pe terenul S.A. „Tutun-CTC”, a trecut în proprietatea S.R.L. „Grand Oil”. Ultima, la 11.10.2018, prin contractul nr.C10/94, a transmis obiectul cu numărul cadastral 0100302.031.41 în locațiune Î.C.S. „Lukoil-Moldova” S.R.L. pe un termen de 7 ani. Auditul a constatat că terenul nu a fost delimitat, iar S.A. „Tutun-CTC” n-a încheiat contract de arendă cu S.R.L. „Grand Oil” privind folosirea terenului aferent stației de alimentare cu combustibil, achitând primăriei mun. Chișinău taxa de arendă și suportând cheltuieli în folosul agentului economic privat.

De menționat că, după darea în exploatare a bunurilor imobile, în baza contractului de încetare a proprietății comune în devălmășie încheiat între părți și autentificat notarial la data de 22.10.2018, organul cadastral a înregistrat la 25.10.2018 drepturile de proprietate ale S.R.L. „Grand Oil”.

VIII. CONCLUZIE DE AUDIT

Misiunea de audit asupra conformității a relevat că procedura de selectare a câștigătorului concursului comercial de privatizare a pachetului de acțiuni ale statului deținute în S.A. „Tutun-CTC”, în număr de 5076982 unități (90,81%), n-a fost obiectivă și conformă prevederilor legale, nefiind apărute interesele legitime ale statului conform principiilor de bază ale deetatăzării proprietății publice privind eficiența, legalitatea și concurența.

Privatizarea pachetului de acțiuni ale statului deținute în S.A. „Tutun-CTC” s-a efectuat în lipsa evaluării obligatorii la valoarea de piață a activelor nete, inclusiv a valorilor mobiliare și bunurilor imobile, fapt care a dus la micșorarea mărimii capitalului propriu și, respectiv, a valorii acțiunilor privatizate.

⁷³ Art.65 alin.(5) din Legea privind societățile pe acțiuni nr.1134-XIII din 02.04.1997.

⁷⁴ Membru al Consiliului de administrare în perioada aprilie 2016-decembrie 2018, a beneficiat de plăți salariale în sumă de 315,4 mii MDL, inclusiv indemnizația lunară - 96,9 mii MDL, recompensa anuală din profit în sumă de 199,8 mii MDL și premii unice în sumă de 18,7 mii MDL (anul 2016-74,5 mii MDL, anul 2017-166,4 mii MDL, anul 2018-74,5 mii MDL); membra Consiliului de administrare în perioada ianuarie 2018-decembrie 2018, a beneficiat de plăți salariale în sumă de 39,4 mii MDL, inclusiv indemnizația lunară - 34,4 mii MDL, și premiul unic în sumă de 5,0 mii MDL.

⁷⁵ Art.12 din Legea nr.133 din 17.06.2016 privind declararea averii și a intereselor personale.

⁷⁶ Art.8 alin.(1) lit. g) din Legea nr.121-XVI din 04.05.2007.

Nu a fost asigurată atractivitatea bunurilor pasibile de privatizare prin alegerea unei modalități adecvate de privatizare și, respectiv, prin atragerea unui număr cât mai mare de participanți la privatizare.

Cadrul normativ privind procedurile de vânzare a pachetului de acțiuni ale statului prin licitație cu strigare la Bursa de Valori a Moldovei și concurs comercial nu prevede expres modul de trecere de la o procedură la alta, precum și mecanismul de stabilire a prețului inițial de vânzare a valorilor mobiliare ale statului în cazul aplicării consecutive a diferitor proceduri.

Politicile bugetar-fiscale din ultimii ani privind majorarea cotelor accizelor, precum și acordarea facilităților fiscale unor agenți economici importatori au influențat situația economico-financiară a societății comerciale, a ramurii tutunului, fiind ratate unele venituri la bugetul de stat.

Activitatea reprezentanților statului, membrilor consiliilor, comisiei de cenzori și a managerilor societății a fost una ineficientă și nedirecționată spre promovarea și protejarea intereselor statului, soldându-se cu un impact nefavorabil asupra activității societății comerciale.

IX. RECOMANDĂRI

Recomandări Agenției Proprietății Publice:

1. Să administreze patrimoniul statului conform principiilor de bază ale deetatăzării proprietății publice privind eficiența, legalitatea și concurența.

2. Să perfecționeze cadrul normativ privind modul de stabilire a prețului inițial de vânzare a pachetelor de acțiuni ale statului supuse privatizării prin licitație cu strigare la Bursa de Valori a Moldovei, prin concurs comercial și alte modalități stabilite.

3. Să asigure angajarea prin concurs a administratorilor societăților pe acțiuni cu capital integral sau majoritar de stat, cu stabilirea în contractele de muncă a indicatorilor de performanță.

4. Să asigure elaborarea indicatorilor de performanță pentru organele de conducere ale entităților care gestionează patrimoniul statului.

SEMNĂTURI

Echipa de audit:

Șeful echipei de audit,

Șeful Direcției III în cadrul Direcției generale de audit I,
auditor public

Victor Munteanu

Auditor public principal

Vera Gheorghița

Auditor public principal

Tudor Sula

Auditor public

Dumitru Ivanov

Auditor public

Boris Postolachi

Responsabil de audit:

Șeful Direcției generale de audit I, auditor public

Natalia Trofim

VI. ANEXE

Tabelul nr.1

Informația privind expunerea acțiunilor S.A. „Tutun-CTC” la Bursa de Valori a Moldovei							
Nr. d/o	Perioada de expunere a acțiunilor S.A. „Tutun-CTC” la Bursa de Valori a Moldovei	Prețul stabilit de Comisie, expus la Bursa de Valori a Moldovei (MDL per acțiune)	Prețul stabilit conform calculului (MDL per acțiune)	Situațiile financiare anuale	Nivelul de preț conform calculului (P ₁ , P ₂ , P ₃)	Prețul pachetului unic de acțiuni ale statului (mii MDL)	Valoarea activelor nete (mii MDL)
1.	17.12.2008 – 19.12.2008	59,99	59,99	2007	P ₁	304568,2	307480,2
2.	04.04.2016 – 08.04.2016	67,00	64,48	01.01.2015	P ₁	340157,8	360599,3
3.	19.09.2016 – 23.09.2016	67,00	65,68 45,98	01.01.2016	P ₁ P ₂	340157,8	367226,3
4.	12.12.2016 – 16.12.2016	64,00	65,68 45,98	01.01.2016	P ₁ P ₂	324926,8	367226,3
5.	27.03.2017 – 31.03.2017	58,00	65,68 45,98	01.01.2016	P ₁ P ₂	294464,9	367226,3
6.	26.06.2017 – 30.06.2017	58,50	66,75 46,72 32,70	01.01.2017	P ₁ P ₂ P ₃	297003,4	373186,2
7.	27.11.2017 – 01.12.2017	58,50	66,75 46,72 32,70	01.01.2017	P ₁ P ₂ P ₃	297003,4	373186,2
8.	03.09.2018 – 07.09.2018	46,64	66,63 46,64 32,65	01.01.2018	P ₁ P ₂ P ₃	236790,4	372517,8

Sursă: Informațiile privind activitatea în anii 2008-2018 a Comisiei de vânzare, instituită de către Agenția Proprietății Publice.

Tabelul nr. 2

Indicatori economico-financiari înregistrați de către S.A. „Tutun-CTC” în perioada anilor 2007-2018												
Indicator	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Rentabilitatea venitului din vânzări	24,69%	26,00%	23,70%	17,86%	24,44%	24,60%	21,50%	28,07%	33,31%	28,94%	36,28%	33,01%
Rentabilitatea activelor, nivelul optim de 10%	6,39%	0,11%	3,45%	3,40%	17,63%	11,43%	3,14%	3,56%	4,58%	4,43%	4,29%	0,35%
Rentabilitatea activelor cu destinație de producere	6,74%	0,12%	3,70%	3,52%	18,14%	11,66%	3,18%	3,60%	4,61%	4,48%	4,34%	0,36%
Rentabilitatea capitalului propriu, nivelul optim fiind de 20-25%	6,73%	3,41%	4,24%	4,27%	21,96%	11,86%	3,07%	3,42%	4,19%	4,02%	3,57%	0,23%
Numărul de rotații ale activelor totale	0,851	0,729	1,022	1,227	1,272	0,934	0,715	0,436	0,360	0,357	0,337	0,231
Rata activelor perfect lichide	3,05%	0,34%	7,29%	0,46%	0,11%	1,67%	0,40%	0,02%	0,62%	1,04%	2,63%	13,30%
Active nete pe o acțiune, MDL	54,74	55,00	55,28	56,75	68,51	67,17	63,96	64,50	65,68	66,75	66,63	65,12
Valoarea acțiunilor statului - 5076982 acțiuni, mil. MDL	277,91	279,21	280,63	288,11	347,85	341,04	324,72	327,45	333,46	338,88	338,27	330,59
Coeficientul de autonomie	0,801	0,800	0,826	0,767	0,836	0,823	0,861	0,892	0,958	0,926	0,954	0,973
Rata solvabilității generale	5,016	5,008	5,758	4,296	6,087	5,640	7,214	9,236	23,597	13,427	21,787	37,065
Rata datoriilor pe termen scurt	30,24%	81,92%	99,23%	73,72%	100,00%	99,99%	60,70%	77,16%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Rata creditelor bancare	39,31%	63,80%	38,49%	51,93%	0,00%	32,10%	39,30%	22,84%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Rata stabilității financiare	93,97%	83,64%	82,77%	82,84%	83,57%	82,27%	91,59%	91,65%	95,76%	92,55%	95,41%	97,30%
Rata de îndatorare pe termen lung față de capitalul permanent	14,80%	4,32%	0,16%	7,38%	0,00%	0,00%	5,95%	2,70%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Rata de autofinanțare a capitalului permanent	85,20%	95,68%	99,84%	92,62%	100,00%	100,00%	94,05%	97,30%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Fondul de rulment	140,98	94,60	106,30	162,04	218,82	222,75	233,59	229,87	237,00	245,87	248,76	242,54
Lichiditatea curentă, gradul III > 2	7,117	2,505	2,649	3,283	3,906	3,752	7,687	7,805	15,584	9,188	14,882	25,027
Lichiditatea intermediară, gradul II > 0,7	2,784	0,788	1,138	0,677	0,962	1,106	1,916	2,024	4,009	3,649	6,724	12,319
Lichiditatea absolută, gradul I > 0,1	0,506	0,021	0,423	0,027	0,007	0,094	0,048	0,002	0,146	0,139	0,573	4,929

Sursă: Informația din Rapoartele economico-financiare ale S.A. „Tutun-CTC” pe anii 2007-2018.

Tabelul nr.3

Evoluția producției autohtone, importul și exportul produselor din tutun în anii 2008-2018												
Indicatorii/anii	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Suprafețe însămânțate cu tutun, mii hectare	3,1	2,7	2,5	4,4	3,8	2,4	1,5	0,9	0,8	0,6	0,5	0,2
Recolta globală a tutunului, mii tone	3,6	3,9	4,4	7,6	5,4	2,9	2,2	1,4	1,2	0,9	1,0	0,7
Fabricarea produselor din tutun, mil. MDL	368,0	352,6	499,3	685,5	790,3	599,5	445,4	332,6	223,5	221,8	157,2	107,2
Exportul tutunului și înlocuitorilor din tutun prelucrați, mii dolari SUA	15356,1	18820,1	15654,3	27156,2	28723,9	34213,2	25511,2	16697,4	12676,9	13568,5	18625,0	22816,98
Importul de tutun și înlocuitori de tutun prelucrați, mii dolari SUA	66078,9	77948,9	88117,6	91445,5	92889,0	83042,6	76163,6	60211,4	59666,1	58900,6	67875,0	63513,70
Majorarea cotei accizelor	6,00 MDL +3% pentru 1000 de bucăți, dar nu mai puțin de 8,70 MDL	6,00 MDL +3% pentru 1000 de bucăți, dar nu mai puțin de 8,70 MDL	6,60 MDL +3% pentru 1000 de bucăți, dar nu mai puțin de 8,70 MDL	6,60 MDL +12% pentru 1000 de bucăți	10,00 MDL +18% pentru 1000 de bucăți	20,00 MDL +24% pentru 1000 de bucăți	din 01.01.13 30,00 MDL +30%; din 09.08.13 45 MDL +24%	75,00 MDL +24 % pentru 1000 de bucăți	+200,00 MDL+18 % pentru 1000 de bucăți/ valoarea în MDL	300,00 MDL+12% dar nu mai puțin de 400 MDL pentru 1000 de bucăți/ valoarea în MDL	360,00 MDL+12%, dar nu mai puțin de 480 MDL pentru 1000 de bucăți/ valoarea în MDL	410,00 MDL+12%, dar nu mai puțin de 540 MDL pentru 1000 de bucăți/ valoarea în MDL
Accize, total, mil. MDL	1567,7	1437,3	1535,0	2067,2	2739,8	2973,6	3769,8	3687,5	4064,7	4713,4	6162,6	5903,4
Cota accizelor la produsele din tutun, %; mil. MDL	6,5 102,9	5,9 85,1	8,5 130,5	19,8 408,9	22,6 619,3	29,6 880,9	28,6 1079,7	26,4 974,0	33,6 1365,5	36,8 1734,5	33,2 2046,0	31,6 1865,5
Accize la produsele din tutun fabricate	34,8	31,5	43,2	123,0	195,8	227,3	213,6	174,8	132,2	159,4	153,5	70,7

pe teritoriul Republicii Moldova, mil. MDL													

Sursă: www.statistica.gov.md. Anuarele statistice ale Republicii Moldova pe anii 2017-2018; <http://mf.gov.md>. Rapoartele privind executarea bugetului de stat pe anii 2007-2018.

Tabelul nr. 4

Evoluția principalilor indicatori de activitate ai S.A. „Tutun-CTC” în perioada anilor 2007-2018													
Indicatorii	UM	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Capacitatea totală de producere a utilajului	mld. buc	8,0	8,0	8,0	8,0	8,0	8,0	8,0	8,0	8,0	4,3	4,3	4,3
Gradul preconizat de utilizare a capacităților de producție	%	75,4	62,81	60,3	65,32	66,58	54,00	45,00	33,00	18,84	26,00	16,64	10,45
Fabricarea articolelor din tutun,													
planificat	mld. buc	6,0	5,0	4,8	5,2	5,3	4,3	3,6	2,6	1,5	1,1	0,7	0,5
efectiv	mld. buc	4,9	3,9	4,8	6,0	6,2	4,4	3,3	1,9	1,3	1,2	1,1	0,8
Comercializarea articolelor din tutun													
planificat	mld. buc	6,0	6,0	4,5	5,2	4,2	4,7	3,6	2,6	1,5	1,1	0,7	0,4
efectiv	mld. buc	5,1	3,8	5,7	5,8	6,0	3,8	3,5	1,9	1,3	1,3	1,1	0,5
Vânzări nete													
planificat	mil. MDL	410,0	358,0	333,1	453,8	442,1	407,2	318,0	318,0	149,7	109,5	88,3	61,0
efectiv	mil. MDL	335,8	282,5	389,9	487,2	554,6	427,2	311,5	178,8	141,9	140,4	133,8	88,2
Profitul net													
planificat	mil. MDL	24,5	7,0	15,5	10,0	10,0	8,8	4,0	0,4	0,3	1,0	1,7	0,5
efectiv	mil. MDL	20,0	10,5	13,1	13,4	76,9	45,0	11,3	12,3	15,3	14,9	13,3	0,9
Fondul de remunerare a muncii													
planificat	mil. MDL	58,0	60,0	60,0	62,6	62,6	62,1	49,5	33,0	31,7	25,0	22,0	18,8
efectiv	mil. MDL	59,9	59,2	66,2	70,4	74,2	70,3	49,9	25,6	20,8	25,8	24,0	17,5
Salariul mediu realizat	mii MDL	4,7	4,8	6,4	7,0	7,6	7,7	6,9	6,4	6,6	10,3	8,5	6,7
Numărul mediu scriptic realizat	pers.	1071,0	1032,0	867,0	843,0	810,0	761,0	599,0	334,0	264,0	208,0	235,0	219,0

Sursă: Indicatorii de activitate conform rapoartelor economico-financiare ale S.A. „Tutun-CTC” pe anii 2007-2018.

Tabelul nr.5

Informația privind plățile salariale ale reprezentanților statului, membrilor consiliului și comisiei de cenzori pe anii 2007-2018												
Indicatori	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Total cheltuieli salariale calculate reprezentantului statului, membrilor consiliului și comisiei de cenzori (mii MDL).	274,6	538,9	417,1	264,6	2689,8	3955,4	1627,4	835,8	1054,0	733,3	1145,9	616,4
Total cheltuieli salariale managerilor (mii MDL)	580,2	844,0	754,4	703,5	1580,5	1882,2	946,6	606,0	561,7	878,4	1020,8	666,7

Sursă: Rapoartele economico-financiare ale S.A. „Tutun-CTC” pe anii 2007-2018.

Guvernul Republicii Moldova

Agencia Proprietății Publice

MD-2012, Chișinău, Piața Marii Adunări Naționale 1
Tel: (00373 22) 234-350
e-mail: office@app.gov.md

Nr. 04-02-2968 din 30.06.2020

Domnului Marian LUPU

Președinte al Curții de Conturi

ccrm@ccrm.md

Stimate Domnule Președinte,

Cu referire la demersul nr. 06-487-20 din 19 iunie 2020, privind măsurile întreprinse de Agenția Proprietății Publice în vederea realizării recomandărilor de audit expuse în Raportul auditului conformității procesului de vânzare-cumpărare a acțiunilor statului deținute în S.A. "Tutun-CTC", aprobat prin Hotărârea Curții de Conturi nr. 71 din 29.11.2019, informăm despre următoarele.

Întru executarea recomandărilor stipulate în subpunctul 2.1 "...examinarea rezultatelor auditului public extern, cu aprobarea unui plan de măsuri concrete de remediere a situațiilor constatate, în vederea implementării recomandărilor din Raportul de audit" din hotărârea prenotată, Agenția Proprietății Publice, prin Ordinul nr. 197 din 18.06.2020, a aprobat Planul de acțiuni privind implementarea recomandărilor Curții de Conturi (se anexează), care prevede segmentat acțiuni ce urmează a fi realizate în vederea remedierii situațiilor constatate în Raport.

Concomitent informăm că, odată cu finalizarea revizuirii și analizei cadrului normativ prin prisma recomandărilor auditului conformității procesului de privatizare și concesionare a proprietății publice, Agenția Proprietății Publice în comun cu Ministerul Economiei și Infrastructurii, care conform art. 7 din Legea nr. 121/2007 privind administrarea și deținutarea proprietății publice, promovează politica statului în domeniul administrării și deținutării proprietății publice, va promova, în ordinea stabilită un proiect consolidat de modificare a cadrului normativ, inclusiv a modificărilor la Hotărârea Guvernului nr. 453/2010 cu privire la modul de stabilire a prețului inițial de vânzare a acțiunilor proprietate publică supuse privatizării.

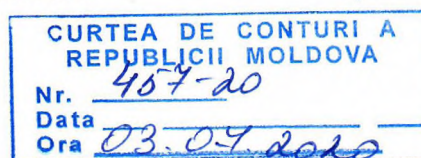
Referitor la recomandările din subpunctul 2.3 al Hotărârii Curții de Conturi nr. 71 din 29.11.2019, informăm că Agenția Proprietății Publice, în aspectul dat, a remis în adresa autorităților publice centrale antrenate în procesul de vânzare-cumpărare a acțiunilor statului din S.A. "Tutun-CTC" un demers, prin care a solicitat opinia referitor la oportunitatea rezoluției contractului de vânzare-cumpărare a acțiunilor statului din S.A. "Tutun-CTC". În context, de menționat că, însăși Comisia de anchetă în Raportul de evaluare a modului de pregătire și desfășurare a concursului comercial de înstrăinare a acțiunilor deținute de stat în S.A. "Tutun CTC" ca concluzie a constatat că, rezoluțiunea contractului de vânzare-cumpărare a acțiunilor statului în S.A. "Tutun CTC" nu este necesară.

Director general
Ghenadie Țepordei

Digitally signed by Țepordei Ghenadie
Date: 2020.07.01 19:35:48 MSK
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Direcția privatizare și postprivatizare, 022/229 961

Guvernul Republicii Moldova

Agencia Proprietății Publice

ORDIN

nr. 197 din 18 iunie 2020

mun. Chișinău

*Cu privire la aprobarea Planului de
acțiuni pentru implementarea
recomandărilor Curții de Conturi*

Întru implementarea recomandărilor din Raportul auditului conformității procesului de vânzare-cumpărare a acțiunilor statului deținute în S.A. „Tutun - CTC”, aprobat prin Hotărârea Curții de Conturi nr. 71 din 29.11.2019 și remedierea situațiilor constatate în Raport, în temeiul pct. 13 din Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Agenției Proprietăți Publice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 902/2017,

ORDON:

1. Se aprobă Planul de acțiuni pentru implementarea recomandărilor expuse în Raportul auditului conformității procesului de vânzare-cumpărare a acțiunilor statului deținute în S.A. „Tutun - CTC”, aprobat prin Hotărârea Curții de Conturi nr. 71 din 29.11.2019, conform anexei.
2. Direcțiile vizate în Planul de acțiuni prevăzut în pct. 1 vor asigura implementarea recomandărilor Curții de Conturi în termenii indicați în Plan, prezentând, Direcției privatizare și postprivatizare informația cu privire la acțiunile întreprinse.
3. Direcția privatizare și postprivatizare va generaliza informațiile prezentate de direcțiile vizate în Planul de acțiuni și va asigura informarea Guvernului cu privire la acțiunile întreprinse și Curtea de Conturi în termenul stabilit în pct. 4 al Hotărârii nr. 71 din 29.11.2019.
4. Controlul realizării prezentului Ordin va fi asigurat de Directorul general adjunct - Mihai Soțchi.

Director general

Ghenadie ȚEPORDEI /semnat electronic/

Planul de acțiuni privind implementarea recomandărilor expuse în Raportul auditului conformității procesului de vânzare-cumpărare a acțiunilor statului deținute în S.A. "TUTUN - CTC", aprobat prin Hotărârea Curții de Conturi nr. 71 din 29.11. 2019

Nr. d/o	Conținutul cerinței/recomandării din Raportul Curții de Conturi	Acțiuni de implementare	Subdiviziunea responsabilă	Termen de executare	Indicator de rezultat
1	Să administreze patrimoniul statului conform principiilor de bază ale deetatăzării proprietății publice privind eficiența, legalitatea și concurența.	Stabilirea și promovarea prin intermediul consiliilor societăților pe acțiuni cu cotă majoritară de stat a indicatorilor de performanță a entității; Elaborarea și aprobarea Regulamentului cadru privind achiziționarea bunurilor, serviciilor și lucrărilor în cadrul societăților pe acțiuni cu cotă majoritară de stat; Asigurarea dezvăluirii informației privind activitatea societăților pe acțiuni cu cotă majoritară de stat pe pagina oficială societății și a Agenției Proprietății Publice.	DACMR DPAE DMPP	II semestru 2020	Indicatori de performanță stabiliți; Regulament-cadru privind achiziționarea bunurilor, serviciilor și lucrărilor, aprobat Aprobarea prin act administrativ a informației minime ce urmează a fi dezvăluită de societățile pe acțiuni cu cotă majoritară de stat.
2	Să perfecționeze cadrul normativ privind modul de stabilire a prețului inițial de vânzare a pachetelor de acțiuni ale statului supuse privatizării prin licitație cu strigare la Bursa de Valori a Moldovei, prin concurs comercial și alte modalități stabilite.	Instituirea unui grup de lucru pentru revizuirea cadrului normativ aferent administrării și deetatăzării proprietății publice. Promovarea, în ordinea stabilită a unui proiect consolidat de modificare a cadrului normativ, care va include și modificări la Hotărârea Guvernului nr. 453/2010 cu privire la modul de stabilire a prețului inițial de vânzare a acțiunilor proprietate publică supuse privatizării.	DCCL Grupul de lucru pentru revizuirea cadrului normativ	I semestru 2020 II semestru 2020	Grup de lucru instituit prin Ordinul APP Act normativ aprobat
3	Să asigure angajarea prin concurs a administratorilor societăților pe acțiuni cu capital integral sau majoritar de stat, cu stabilirea în contractele de muncă a indicatorilor de performanță.	Elaborarea și aprobarea prin act administrativ a: (i) Regulamentului - model privind organizarea și desfășurarea concursului pentru ocuparea funcției vacante de administrator al societății pe acțiuni cu capital integral sau majoritar de stat; (ii) Contractului individual de muncă – model al administratorilor societăților pe acțiuni cu capital integral sau majoritar de stat (în care vor fi	DEPP DPAE DACMR	15 iulie 2020	Ordinul APP privind aprobarea Regulamentului model, Contractului model și a Indicatorilor de performanță

4	Să asigure elaborarea indicatorilor de performanță pentru organele de conducere ale entităților care gestionează patrimoniul statului.	stabiliți indicatori de performanță); (iii) Indicatorilor de performanță pentru organele de conducere (consiliul societății și comisia de cenzori) ale entităților care gestionează patrimoniul statului.			
5	MEI: examinarea, în comun cu APP a oportunității menținerii și luarea de decizii referitor la contractul de vânzare-cumpărare a pachetului de acțiuni ale statului în S.A. Tutun CTC, în număr de 5076982 unități (90,81%), încheiat la 11.01.2019 cu Î.C.S. Le Bridge Corporation Limited S.R.L., având în vedere constatările auditului public extern	Emiterea ordinului de instituire a grupului de lucru interministerial pentru verificarea îndeplinirii obligațiilor contractuale asumate de către Î.C.S. "Le Bridge Corporation Limited" S.R.L.	MEI APP MF MADRM	I trimestru 2020	Prin ordinul APP nr. 41 din 29.01.2020 a fost instituit grupul de lucru interministerial pentru verificarea îndeplinirii obligațiilor contractuale

APP – Agenția Proprietății Publice

DACMR- Direcția administrarea corporativă, metodologii și reglementări

DPAE – Direcția planificare, analiză și evaluare

DMPP – Direcția monitorizare a patrimoniului public

DEPP – Direcția evidență a patrimoniului public

DCCL – Direcția contencios și control al legalității

MEI – Ministerul Economiei și Infrastructurii

MF - Ministerul Finanțelor

MADRM – Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului

Guvernul Republicii Moldova

Agencia Proprietății Publice

MD-2012, Chișinău, Piața Marii Adunări Naționale I
Tel: (00373 22) 234-350
e-mail: office@app.gov.md

71/2019
43/2019

Nr. 04 – 02 – 2553 din 22.04.2021

Curtea de Conturi a
Republicii Moldova

ccrm@ccrm.md

Prin prezenta, Agenția Proprietății Publice, cu referire la demersurile nr. 06-1469-19 din 18.12.2019, nr. 06-102-20 din 14.01.2020 și nr. 06-487-20 din 19.06.2020, în limita competențelor funcționale, relevă că:

a) întru executarea recomandărilor stipulate în Hotărârea Curții de Conturi nr. 71 din 29.11.2019, subpunctul 2.1 *"...examinarea rezultatelor auditului public extern, cu aprobarea unui plan de măsuri concrete de remediere a situațiilor constatate, în vederea implementării recomandărilor din Raportul de audit"*, Agenția Proprietății Publice, prin Ordinul nr.197 din 18.06 2020, a aprobat Planul de acțiuni pentru implementarea recomandărilor expuse în Raportul auditului conformității procesului de vânzare-cumpărare a acțiunilor statului deținute în S.A. "Tutun - CTC"; și

b) întru executarea recomandărilor stipulate în Hotărârea Curții de Conturi nr. 73 din 13.12.2019, subpunctul 2.3. *"...examinarea rezultatelor auditului public extern, cu aprobarea unui plan de măsuri concrete de remediere a situațiilor constatate, în vederea implementării recomandărilor din Raportul de audit"*, Agenția Proprietății Publice, prin Ordinul nr.197 din 18.06 2020, a aprobat Planul de acțiuni privind implementarea recomandărilor expuse în Raportul auditului conformității procesului de privatizare a Î.S. Compania Aeriană "Air Moldova".

Anexat prezentăm informații privind progresul înregistrat în vederea realizării acțiunilor asumate conform Planurilor de acțiuni respective.

Director general
Ghenadie Țepordei

Digitally signed by Țepordei Ghenadie
Date: 2021.04.23 14:26:47 MSK
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Realizarea Planului de acțiuni privind implementarea recomandărilor expuse în Raportul auditului conformității procesului de vânzare-cumpărare a acțiunilor statului deținute în S.A. "TUTUN - CTC", aprobat prin Hotărârea Curții de Conturi nr. 71 din 29.11. 2019

Nr. d/o	Conținutul cerinței/recomandării din Raportul Curții de Conturi	Acțiuni de implementare	Indicator de rezultat	Nivel de realizare
1	Să administreze patrimoniul statului conform principiilor de bază ale deținerii proprietății publice privind eficiența, legalitatea și concurența.	Stabilirea și promovarea prin intermediul consiliilor societăților pe acțiuni cu cotă majoritară de stat a indicatorilor de performanță a entității; Elaborarea și aprobarea Regulamentului cadru privind achiziționarea bunurilor, serviciilor și lucrărilor în cadrul societăților pe acțiuni cu cotă majoritară de stat; Asigurarea dezvoltării informației privind activitatea societăților pe acțiuni cu cotă majoritară de stat pe pagina oficială societății și a Agenției Proprietății Publice.	Indicatori de performanță stabiliți; Regulament-cadru privind achiziționarea bunurilor, serviciilor și lucrărilor, aprobat Aprobarea prin act administrativ a informației minime ce urmează a fi dezvoltată de societățile pe acțiuni cu cotă majoritară de stat.	Realizat. În scopul administrării eficiente a patrimoniului statului, la fiecare început de an, APP emite și remite entităților cu cotă de stat o Circulară (în 2020 - nr. 14-05-1192 și în 2021 nr. 14-05-598) prin care se solicită prezentarea de către entități, spre aprobare Consiliilor de administrație/societății a indicatorilor de performanță și a indicatorilor de performanță și a criteriilor de evaluare reieșind din specificul domeniului de activitate a entităților. Astfel, anual, pentru fiecare entitate cu cotă de stat, sunt stabiliți indicatorii de performanță și criteriile de evaluare, care facilitează monitorizarea activității entităților de stat, inclusiv contribuie la întreprinderea unor acțiuni concrete în vederea înlăturării curențelor derivate. Întru asigurarea gestionării mijloacelor financiare ale entităților cu cotă de stat, la achiziționarea bunurilor, serviciilor și lucrărilor în cadrul entităților, acestea aplică prevederile Regulamentului privind achiziționarea bunurilor, lucrărilor și serviciilor la întreprinderea de stat, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 351/2020. Întru asigurarea transparenței activității entităților cu cotă de stat, pe pagina web a APP este creat compartimentul entităților de stat, unde se plasează informații privind activitatea entităților cu cotă de stat.

2	Să perfecționeze cadrul normativ privind modul de stabilire a prețului inițial de vânzare a pachetelor de acțiuni ale statului supuse privatizării prin licitație cu strigare la Bursa de Valori a Moldovei, prin concurs comercial și alte modalități stabilite.	Instituirea unui grup de lucru pentru revizuirea cadrului normativ aferent administrării și deestatizării proprietății publice. Promovarea, în ordinea stabilită a unui proiect consolidat de modificare a cadrului normativ, care va include și modificări la Hotărârea Guvernului nr. 453/2010 cu privire la modul de stabilire a prețului inițial de vânzare a acțiunilor proprietate publică supuse privatizării.	Grup de lucru instituit prin Ordinul APP Act normativ aprobat	Realizat. Întru asigurarea perfecționării cadrului normativ aferent administrării și deestatizării proprietății publice, Agenția Proprietății Publice, prin Ordinul nr. 198 din 19.06.2020 a instituit un Grup de lucru instituit pentru revizuirea cadrului normativ, inclusiv în contextul executării recomandărilor din hotărârile Curții de Conturi. Prin Hotărârea Guvernului nr. 23 din 03.03.2021 au fost operate modificări la Hotărârea Guvernului nr. 453/2010 cu privire la modul de stabilire a prețului inițial de vânzare a acțiunilor proprietate publică supuse privatizării. Astfel, conform noilor prevederi ale hotărârii date, prețul inițial de expunere la privatizare pentru pachetele de acțiuni ale statului mai mari de 33% și părțile sociale (cote din S.R.L.) mai mari de 25% va fi stabilit urmare expertizei efectuate în conformitate cu Standardele internaționale de evaluare de către un evaluator independent. La pachetele de acțiuni ale statului și părțile sociale cu cota mai mică de 33% și respectiv 25% - prețu inițial de expunere la privatizare se va stabili urmare efectuării calculului reieșind din valoarea capitalului propriu al societății.
3	Să asigure angajarea prin concurs a administratorilor societăților pe acțiuni cu capital integral sau majoritar de stat, cu stabilirea în contractele de muncă a indicatorilor de performanță.	Elaborarea și aprobarea prin act administrativ a: (i) Regulamentului - model privind organizarea și desfășurarea concursului pentru ocuparea funcției vacante de administrator al societății pe	Ordinul APP privind aprobarea Regulamentului model, Contractului model și a Indicatorilor de performanță	La punctele 3 și 4: În curs de realizare: (i) Administratorii societăților pe acțiuni cu capital integral sau majoritar de stat sunt angajați prin concurs, organizat în baza unui Regulament aprobat de consiliul societății respective, perfectat în corespundere cu Regulamentul-model cu privire la organizarea și desfășurarea concursului

4	Să asigure elaborarea indicatorilor de performanță pentru organele de conducere ale entităților care gestionează patrimoniul statului.	acțiuni cu capital integral sau majoritar de stat; (ii) Contractului individual de muncă – model al administratorilor societăților pe acțiuni cu capital integral sau majoritar de stat (în care vor fi stabiliți indicatori de performanță); (iii) Indicatorilor de performanță pentru organele de conducere (consiliul societății și comisia de cenzori) ale entităților care gestionează patrimoniul statului.		pentru ocuparea funcției vacante de administrator al întreprinderii de stat, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 484/2019. (ii) Contractele individuale de muncă a administratorilor societăților cu cotă de stat sunt perfectate în corespundere cu modelul contractului individual de muncă încheiat cu administratorul întreprinderii de stat, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 484/2019. (iii) Proiectul Hotărârii Guvernului pentru aprobarea Regulamentului privind modul de selectare și numire a membrilor consiliului de administrație și a comisiei de cenzori al întreprinderilor de stat și condițiile de remunerare a acestora (număr unic 276/MEI/2019) este în proces de avizare.
5	MEI: examinarea, în comun cu APP a oportunității menținerii și luarea de decizii referitor la contractul de vânzare-cumpărare a pachetului de acțiuni ale statului în S.A. Tutun CTC, în număr de 5076982 unități (90,81%), încheiat la 11.01.2019 cu Î.C.S. Le Bridge Corporation Limited S.R.L., având în vedere constatările auditului public extern	Emiterea ordinului de instituire a grupului de lucru interministerial pentru verificarea îndeplinirii obligațiilor contractuale asumate de către Î.C.S. "Le Bridge Corporation Limited" S.R.L.	Prin ordinul APP nr. 41 din 29.01.2020 a fost instituit grupul de lucru interministerial pentru verificarea îndeplinirii obligațiilor contractuale	Realizat. În temeiul art.60 și art.63 din Legea privind administrarea și deținerea proprietății publice nr.121/2007 și întru executarea Ordinului Agenției Proprietății publice nr.41 din 29.01.2020, membrii Grupului de lucru, la data de 25.06.2020 s-au deplasat la sediul Societății pe acțiuni "Tutun-CTC" în scopul verificării îndeplinirii obligațiilor suplimentare asumate de cumpărătorul pachetului de acțiuni ale statului din S.A. "Tutun-CTC" - Întreprinderea cu Capital străin "LE BRIDGE CORPORATION LIMITED" S.R.L., prin Contractul de vânzare-cumpărare nr. 126 din 11.01.2019. La sediul societății, reprezentanții cumpărătorului au asigurat prezentarea informațiilor și materialelor solicitate de membrii Grupului de lucru, inclusiv, în scopul vizualizării progreselor înregistrate de societate, a fost asigurat accesul membrilor grupului de lucru pe

				teritoriul societății, blocul administrativ, în zona de producere, zona de depozitare, etc. Grupul de lucru, urmare deplasării la sediul societății, a constatat următoarele: au fost modernizate 2 linii de producere a țigaretelor de format Super Slims și Queen Size; a fost construită platforma pentru sistemul dedusting; este modernizată și reconstruită clădirea administrativă, depozitele; s-a substituit/modernizat sistemul de încălzire și ventilare a aerului; au fost achiziționate și instalate 2 imprimante la er pentru imprimarea informației de produse de tutun. Grupul de lucru interministerial a conchis, că prevederile contractului de vânzare-cumpărare a acțiunilor statului din S.A. "Tutun - CTC", sunt respectate de Întreprinderea cu Capital Străin "LE BRIDGE CORPORATION LIMITED" S.R.L. În aspectul oportunității menținerii și luarea de decizii referitor la contractul de vânzare-cumpărare a pachetului de acțiuni ale statului în S.A. "Tutun CTC", Agenția Proprietății Publice, a remis în adresa autorităților publice centrale antrenate în procesul de vânzare-cumpărare a acțiunilor statului din S.A. "Tutun-CTC" (Ministerul Economiei și Infrastructurii, Ministerul Finanțelor, Ministerul Justiției, Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului și Cancelaria de Stat) un demers, prin care a solicitat opinia referitor la oportunitatea rezoluției contractului de vânzare-cumpărare a acțiunilor statului din S.A. "Tutun-CTC" (<i>se anexează</i>). Răspuns la solicitarea dată, în adresa APP au parvenit doar de la Ministerul Justiției, prin care s-a comunicat că Ministerul Justiției este în imposibilitate de a se expune asupra

				oportunității rezoluției contractului de vânzare-cumpărare a acțiunilor statului din S.A. „Tutun-CTC”; de la Ministerul Finanțelor, prin care se comunică că, reieșind din demersul cumpărătorului, care și-a manifestat disponibilitatea să accepte rezoluțiunea CVC fără careva pretenții, în caz de rezoluțiune a CVC menționat, de la bugetul de stat urmează a fi restituite cumpărătorului mijloacele bănești achite, cu excepția garanției de participare la concurs, aceasta fiind posibilă doar la o eventuală rectificare a Legii bugetului pentru anul 2020; și de la Ministerul Economiei și Infrastructurii prin care se informează Parlamentul RM și Guvernul RM că, dat fiind faptul că însăși Comisia de anchetă în Raportul de evaluare a modului de pregătire și desfășurare a concursului comercial de înstrăinare a acțiunilor deținute de stat în S.A. „Tutun CTC” ca și concluzie, la art.2 lit. b) din Raport, a statuat că, rezilierea contractului de vânzare-cumpărare a acțiunilor statului în S.A. „Tutun CTC” nu este necesară, respectiv oportunitatea rezilierii CVC din inițiativa statului nu se examinează. Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului și Cancelaria de Stat, nu au remis vreun răspuns la demersul APP.

Guvernul Republicii Moldova
Agenția Proprietății Publice

MD-2012, Chișinău, Piața Marii Adunări Naționale
Tel: (00373 22) 234 350
E-mail: office@app.gov.md

Nr. 08-02-2836
din: 05.05.2021

Curtea de Conturi
e-mail: ccrm@ccrm.md

Urmare examinării demersului Curții de Conturi nr.06/1-194-21 din 03.03.2021, cu privire la rezultatele obținute ca urmare a implementării recomandărilor de audit în perioada 2019-2020, Agenția Proprietății Publice comunică despre nivelul de executare conform tabelului atașat.

Anexă: Tabel recomandări CCRM 2019-2020

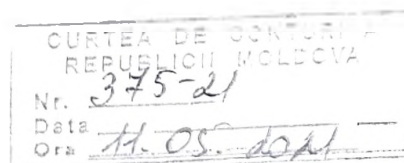
Director general

Ghenadie ȚEPORDEI

Digitally signed by Țepordei Ghenadie
Date: 2021.05.06 10:22:13 MSK
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Ex: Jitari Andrei
Tel: 022-220-511

			gestiunea automatizată a autogărilor „AVIBUS”, cu codul inițial bazat pe platforma “IC-Întreprindere 8”, care va asigura soluționarea oricăror sarcini privind gestiunea autogărilor. Sistemul nu a fost implementat totalmente deoarece urmează a fi integrat treptat, perioada de integrare fiind de la 6 până la 8 luni. Doar pe măsura implementării integrale a acestuia se va putea obține un cost final al sistemului și după testarea lui, în modul stabilit, acesta va fi posibil de dat în exploatare.
		2.2. pentru luare de atitudine și asigurarea implementării recomandărilor din Raportul de audit:	Implementat Agencia Proprietății Publice a întreprins imediat măsuri în vederea implementării recomandărilor Curții de Conturi și despre acțiunile întreprinse a informat Curtea prin scrisoarea nr. 09-02-3087 din 7 iulie 2020.
		2.2. să asigure realizarea măsurilor punctuale în vederea remedierii situației de impas financiar înregistrate în cadrul Î.S. „Gările și stațiile auto” pe parcursul realizării PPP supus auditului (pct. 4.1.6.1).	Implementat În scopul remedierii situației de impas financiar înregistrate în cadrul Î.S. „Gările și stațiile auto”, Agencia Proprietății Publice prin demersul nr. 09-04-1479 din 23.03.2020 a solicitat Inspecției Financiare din subordinea Ministerului Finanțelor efectuarea inspecției financiare tematice la Î.S. „Gările și stațiile auto”, în vederea obținerii unei viziuni privind situația financiară reală la întreprindere. Analiza datoriilor a fost efectuată pentru perioada de activitate 01.09.2019-31.08.2020 Începând 01.01.2019, întreprinderea, nu mai practică activitate economică, nu dispune de venituri, fiind axată doar pe recuperarea creanțelor și achitarea datoriilor. Concomitent, conform planului de activitate pentru anul 2019, aprobat prin procesul-verbal nr. 1 din 02.04.2019 al ședinței Consiliului de administrație a întreprinderii, este clar stipulat că activitatea întreprinderii este axată doar pe recuperarea creanțelor și achitarea datoriilor. În rezultatul verificării măsurilor întreprinse pentru recuperarea creanțelor s-a constatat că, întreprinderea la 01.09.2019, avea creanțe în sumă totală de 13.555,95 mii lei, care s-au micșorat față de situația din 31.08.2020 doar 54,18 mii lei, sau 0,4% din suma totală a creanțelor. Astfel, urmare deficiențelor identificate și remedierii acestora, partenerul privat a înțeles stingerea datoriilor față de operatorii de transport acumulate de către Î.S. „Gările și stațiile auto”
3.	Hotărârea nr. 71 din 29 noiembrie 2019 cu privire la Raportul auditului conformității procesului de vânzare-cumpărare a acțiunilor statului deținute în S.A. „Tutun-CTC”	1. Să administreze patrimoniul statului conform principiilor de bază ale deținerii proprietății publice privind eficiența, legalitatea și concurența.	Realizat Întru administrarea eficientă a patrimoniului statului, Agencia Proprietății Publice, în calitate de fondator, la fiecare început de an, emite și remite entităților cu cotă de stat o Circulară (în 2020 - nr. 14-05-1192 și în 2021 nr. 14-05-598) prin care se solicită prezentarea de către entitățile, spre aprobare Consiliilor de administrație/societăți a indicatorilor de performanță și a criteriilor de evaluare. În scopul asigurării gestionării mijloacelor financiare ale entităților cu cotă de stat, la achiziționarea bunurilor, serviciilor și lucrărilor în cadrul entităților, acestea aplică prevederile Regulamentului privind achiziționarea bunurilor, lucrărilor și serviciilor la întreprinderea de stat, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 351/2020 Pe pagina web a APP este creat compartimentul entităților de stat, unde se plasează informații privind activitatea societăților pe acțiuni cu cotă majoritară de stat

		2. Să perfecționeze cadrul normativ privind modul de stabilire a prețului inițial de vânzare a pachetelor de acțiuni ale statului supuse privatizării prin licitație cu strigare la Bursa de Valori a Moldovei, prin concurs comercial și alte modalități stabilite.	Realizat Întru asigurarea perfecționării cadrului normativ aferent administrării și deținerii proprietății publice, Agenția Proprietăți Publice, prin Ordinul nr. 198 din 19.06.2020 a instituit un Grupul de lucru pentru revizuirea cadrului normativ, inclusiv în contextul executării recomandărilor din hotărârile Curții de Conturi. Prin Hotărârea Guvernului nr. 23 din 03.03.2021 au fost operate modificări la Hotărârea Guvernului nr. 453/2010 cu privire la modul de stabilire a prețului inițial de vânzare a acțiunilor proprietate publică supuse privatizării. Conform noilor prevederi ale hotărârii date, prețul inițial de expunere la privatizare pentru pachetele de acțiuni ale statului mai mari de 33%, și părțile sociale (cote din S.R.L.) mai mari de 25% va fi stabilit urmare expertizei efectuate în conformitate cu Standardele internaționale de evaluare de către un evaluator independent. La pachetele de acțiuni ale statului și părțile sociale cu cota mai mică de 33% și respectiv 25% - prețul inițial de expunere la privatizare se va stabili urmare efectuării calculului reieșind din valoarea capitalului propriu al societății.
		2.1. pentru examinarea rezultatelor auditului public extern, cu aprobarea unui plan de măsuri concrete de remediere a situațiilor constatate, în vederea implementării recomandărilor din Raportul de audit;	Realizat Agenția Proprietăți Publice, prin Ordinul nr. 197 din 18.06.2020, a aprobat Planul de acțiuni pentru implementarea recomandărilor expuse în Raportul auditului conformității procesului de vânzare-cumpărare a acțiunilor statului deținute în S.A. "Tutun - CTC", aprobat prin Hotărârea Curții de Conturi nr. 71 din 29.11.2019.
		3. Să asigure angajarea prin concurs a administratorilor societăților pe acțiuni cu capital integral sau majoritar de stat, cu stabilirea în contractele de muncă a indicatorilor de performanță.	În curs de realizare Administratorii societăților pe acțiuni cu capital integral sau majoritar de stat sunt angajați prin concurs, organizat în baza unui Regulament aprobat de consiliul societății respective, perfectat după Regulamentul-model cu privire la organizarea și desfășurarea concursului pentru ocuparea funcției vacante de administrator al întreprinderii de stat, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 484/2019 pentru aprobarea unor acte normative privind punerea în aplicare a Legii nr. 246/2017 cu privire la întreprinderea de stat și întreprinderea municipală. Contractele individuale de muncă a administratorilor societăților cu cotă de stat sunt perfectate după modelul contractului individual de muncă încheiat cu administratorul întreprinderii de stat, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 484/2019. Proiectul Hotărârii Guvernului pentru aprobarea Regulamentului privind modul de selectare și numire a membrilor consiliului de administrație și a comisiei de cenzori ai întreprinderilor de stat și condițiile de remunerare a acestora (număr unic 276/MEI/2019) este în proces de avizare.
4	Hotărârea nr. 73 din 13 decembrie 2019 cu privire la Raportul auditului conformității procesului de privatizare a I.S. Compania Aeriană „Air Moldova”	2.1. Definirea, în cadrul contractelor de achiziție a lucrărilor de evaluare, a obiectului supus evaluării, cu anexarea listei bunurilor/elementelor patrimoniale care urmează a fi estimate (pct. 4.2.1.);	Realizat La achiziționarea serviciilor de estimare a bunurilor proprietate de stat supuse privatizării, sunt stabilite, în Caiete de sarcini, criteri de evaluare, ținându-se cont de actele legislative și normative aferente procedurilor de privatizare/evaluare. Caietul de sarcini este anexat la Documentația standard de achiziționare a serviciilor de evaluare a bunurilor proprietate de stat supuse privatizării, care conține inclusiv specificația tehnică și proiectul contractului de achiziționare a serviciilor de evaluare, în care sunt prevăzute cerințe specifice de evaluare în dependență de bunul pentru care se achiziționează serviciile de evaluare. Concomitent informăm că, urmare constatărilor din rapoartele Curții de Conturi, este elaborat proiectul de hotărâre pentru aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative